



WILHELM
STENHAMMAR
1871-1927

Gildet på Solhaug
Opera i tre akter
Akt 3

The Feast at Solhaug
Opera in three acts
Act 3

Källkritisk utgåva av/Critical edition by Anders Wiklund

Levande musikarv och Kungl. Musikaliska akademien

Syftet med Levande musikarv är att tillgängliggöra den dolda svenska musikskatten och göra den till en självklar del av dagens repertoar och forskning. Detta sker genom notutgåvor av musik som inte längre är skyddad av upphovsrätten, samt texter om tonsättarna och deras verk. Texterna publiceras i projektets databas på internet, liksom fritt nedladdningsbara notutgåvor. Huvudman är Kungl. Musikaliska akademien i samarbete med Musik- och teaterbiblioteket och Svensk Musik.

Kungl. Musikaliska akademien grundades 1771 av Gustav III med ändamålet att främja tonkonsten och musiklivet i Sverige. Numera är akademien en fristående institution som förenar tradition med ett aktivt engagemang i dagens och morgondagens musikliv.

Swedish Musical Heritage and The Royal Swedish Academy of Music

The purpose of Swedish Musical Heritage is to make accessible forgotten gems of Swedish music and make them a natural feature of the contemporary repertoire and musicology. This it does through editions of sheet music that is no longer protected by copyright, and texts about the composers and their works. This material is available in the project's online database, where the sheet music can be freely downloaded. The project is run under the auspices of the Royal Swedish Academy of Music in association with the Music and Theatre Library of Sweden and Svensk Musik.

The Royal Swedish Academy of Music was founded in 1771 by King Gustav III in order to promote the composition and performance of music in Sweden. Today, the academy is an autonomous institution that combines tradition with active engagement in the contemporary and future music scene.

www.levandemusikarv.se

Huvudredaktör/Editor-in-chief: Anders Wiklund
Notgrafisk redaktör/Score layout editor: Anders Högstedt
Textredaktör/Text editor: Erik Wallrup

Levande musikarv/Swedish Musical Heritage
Kungl. Musikaliska akademien/The Royal Swedish Academy of Music
Utgåva nr 1902/Edition No. 1902
2017
Notbild/Score: Public domain. Texter/Texts: © Levande musikarv
ISMN 979-0-66166-537-3

Levande Musikarv finansieras med medel från/Published with financial support from Kungl. Musikaliska akademien, Kungl. Vitterhetsakademien, Marcus och Amalia Wallenbergs Stiftelse, Statens Musikverk, Riksbankens Jubileumsfond, Svenska Litteratursällskapet i Finland och Kulturdepartementet.
Samarbetspartners/Partners: Musik- och teaterbiblioteket, Svensk Musik och Sveriges Radio.

Personer/Cast

Bengt Gauteson, herre till Solhaug/ lord of Solhaug	bas/bass
Margit, hans hustru/his wife	mezzosopran/mezzsoprano
Signe, hennes syster/her sister	sopran/soprano
Gudmund Alfson, deras vän/their friend	tenor
Knut Gæsling, kungens fogde/ the king's tax collector	tenor
Erik från Hægge, hans vän/his friend	bas/bass
Förste huskarl/First man	bas/bass
Andre huskarl/Second man	bas/bass
Tredje huskarl/Third man	bas/bass
Kungens sändebud/The king's messenger	bas/bass

Gäster, kvinnor och män, svenner och pigor/Guests, women, men, squires, maidens.
Gudmund Alfsons män/ Gudmund Alfson's men. Knut Gæslings män/ Knut Gæsling's men

Handlingen försiggår på Solhaug i det fjortonde århundradet/The story takes place at
Solhaug in the 14th Century.

Orkester/Orchestra

3 Flauti (Fl.III även/also Piccola)
2 Oboe
Corno inglese
2 Clarinetti in B, C and A
Clarinetto basso in A
3 Fagotti (Fag.III även/also Contrafagott)
4 Corni
2 Trombe
3 Tromboni
Tuba
Timpani
Triangolo
Piatti
Arpa
Violini I
Violini II
Viole
Violoncelli
Contrabbassi

Tredje akt/Dritter Aufzug

Forspil/Vorspiel

Lento sostenuto $\text{♩} =$

Timpani pp mp pp

Celli p pp mp pp

9 1

Cl.basso in A ppp

Cl.basso in A mf p dim. pp dim.

Cl. basso in A ppp

Cl. basso in A pp

18 2

Fag. I ppp pp

Fag. II-III ppp pp

Cl. basso in A ppp pp

Cl. basso in A ppp pp

Cl. basso in A ppp pp

Cl. basso in A ppp pp

24

Cl.I in A

Cl.II in A

Cor.ingl.

Cor.I-II in C

Fag.I

Fag.II-III

Cl.basso in A

Tp.

Vni I

Vni II

Vle div.

Celli

Bassi

p *cresc.* *mf* *dim.* *p* *pp*

pp *p* *cresc.*

p

mf *dim.* *p* *pp*

mf *dim.* *p* *pp*

pp *p*

mf *dim.* *p* *pp*

pp *p*

mf *dim.* *p* *pp*

pp

p

pp *p*

con sord.
sul G

con sord.
sul G

con sord.

con sord.

con sord.

pizz.

arco

p *p*

30

Ob. I-II

Cl. I-II in A

Cor. ingl.

Cor. I-II in C

Cor. III-IV in C

Fag. I

Fag. II-III

Cl. basso in A

Vni I

Vni II

Vle div.

Celli

Bassi

p

mp

mf

cresc.

a 2

Poco più animato 4

35

Fl.I-II *sfzp* *dim.* *p*

Fl.picc. *sfzp* *dim.* *pp*

Ob.I-II *a2* *f* *cresc.* *ff* *p*

Cl.I-II *in A* *f* *cresc.* *ff* *p*

Cor.ingl. *f* *cresc.* *ff*

Cor.I-II *in C* *f* *cresc.* *ff* *p*

Cor.III-IV *in C* *f* *cresc.* *ff*

Fag.I *f* *cresc.* *ff*

Fag.II-III *f* *cresc.* *ff* *p*

Cl.basso *in A* *f* *cresc.* *ff*

Trb.I-II *in C* *sfzp* *pp*

Trbn.I-II *sfzp* *pp*

Trbn.III *sfzp* *pp*

Tuba *ppp*

Tp. *ppp*

Piatti *msfz*

Vni I *f* *cresc.* *ff* *Poco più animato* *ppp*

Vni II *f* *cresc.* *ff* *ppp*

Vle *f* *cresc.* *ff* *ppp*

Celli *f* *cresc.* *ff*

Bassi *f* *cresc.* *ff*

38

Fl.I-II

Fl.picc.

Cor.ingl.

Cor.I-II
in C

Cor.III-IV
in C

Fag.I-II

Fag.III

Cl.basso
in A

Trbn.I-II

Trbn.III

Tuba

Tp.

Vni I

Vni II

Vle

Celli

Bassi

p

psfz p

pp 3

psfz p

psfz pp

psfz p

psfz pp

psfz p

psfz

p

psfz

psfz

psfz

pp

psfz

poco meno p

pp

poco meno p

pp

pizz.

mf *p* *mf* *dim.*

p *mf* *dim.*

f *p* *mf* *dim.*

mf *p* *f*

45

Fl.I-II *a2*

Cl.I-II *in A*
p dolce
dim.

Cor.I-II *in C*
pp

Cor.III-IV *in C*
III

Fag.I
p
dim.

Fag.II-III
p
II
dim.

Cl.basso *in A*

Trbn.III
pp

Tuba
pp

Tp.
tr
pp

Vni I div.
p
pp

Vni II div.
pp
pp

Vle
pp

Celli div.
p
pp

Bassi
pp

47 *un poco ritardando a*

Fl.I-II *pp*

Fl.picc. *pp*

Cl.I-II in A *pp*

Cor.ingl. *pp*

Cor.I-II in C *pp*

Cor.III-IV in C *pp*

Fag.I *pp*

Fag.II-III *pp*

Cl.basso in A *pp*

Trbn.I-II *ppp*

Trbn.III *ppp*

Tuba

Tp. *dim.* *pppp*

un poco ritardando a

Vni I div. *p* *mp* *dim.*

Vni II div. *pp* *mp* *dim.*

Vle *pp* *pp* *mp* *dim.*

Celli div. *pp* *pp* *mp* *dim.*

Bassi *pp* *pp* *mp* *dim.*

6

52

Tempo I

Fl.I-II

Ob.I-II

Cor.ingl.

Fag.I

Fag.II-III

Cl.basso in A

Tp.

Tempo I

Vni I

Vni II

Vle

Celli

Bassi

7

59

Fl.I-II

Ob.I-II

Cor.III-IV
in C

Fag.I

Fag.II-III

Tuba

Tp.

Piatti

Vni I
div.

Vni II
div.

Vle
div.

Celli
div.

Bassi

Musical score for page 477, measures 59-62. The score includes parts for woodwinds (Flute, Oboe, Cor Anglais, Bassoon), brass (Tuba, Trumpet), percussion (Cymbals), and strings (Violin I & II, Viola, Cello, Bass). The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 3/4. Dynamics include *pp* (pianissimo) and *ppp* (pianississimo). The Trumpet part features triplet patterns with *tr* (trills) and *ppp sempre* markings. The string parts are marked *ppp* and *arco* (arco). The woodwinds and brass parts have long notes with breath marks and dynamics.

63

Fl.I-II

Ob.I-II

Cor.I-II
in C

Cor.III-IV
in C

Fag.I

Fag.II-III

Tuba

Tp.

Vni I

Vni II

Vle

Cello solo

Celli

Bassi

Dynamic markings: *ppp*, *p*, *pppp*, *div.*, *Solo*

Articulation: *>*, *tr*, *3*

Detailed description: This page of a musical score covers measures 63 through 67. It features a full orchestral ensemble. The woodwind section (Flutes I-II, Oboes I-II, Cor Anglais I-IV, Bassoons I-III) is mostly silent, with some Cor Anglais parts playing a soft, accented note in measures 64 and 65. The brass section (Tuba, Trumpets) plays a rhythmic pattern of eighth-note triplets in the bass clef. The string section (Violins I & II, Viola, Cello solo, Cellos, Basses) plays a melodic line starting in measure 63, marked *ppp*, which becomes more complex and includes a *div.* (divisi) section in measure 66. The Cello solo part is marked *Solo* and *ppp* in measure 67. The Timpani part plays a rhythmic pattern of eighth-note triplets. The score includes various dynamic markings such as *ppp*, *p*, and *pppp*, as well as articulation symbols like accents (*>*) and trills (*tr*).

SCENE I

(Stuen på Solhaug ligesom før, men nu i uorden efter gildet. Det er fremdeles nat; en mild dæmring er udbredt over værelset og over landskabet udenfor.)

(Bengt står i den åbne svalegang med en ølbolle i hånden. En flok gæster er i færd med at forlade gæren.)

(Der Festsaal in Solhaug wie im ersten Aufzug, jedoch in Unordnung nach dem Gelage. Es ist immer noch Nacht; eine sanfte Dämmerung liegt über Gemach und Landschaft ausgebreitet.)

(Bengt steht mit einem Krug in der Hand unter dem offenen Söller. Eine Anzahl von Gästen ist im Begriff, den Hays zu verlassen.)

68

Cl.I in B

Cl.II in B

Fag.III

Tp.

Poco allegretto

in B

p

mf

dim.

Tæppet går op/Der Vorhang geht auf

Poco allegretto

senza sord.

pp

Vni I

Vni II

Cello solo

Celli

Bassi

pizz.

ppp

p

pizz.

ppp

pizz.

ppp

74

Cl.I in B

Cl.II in B

Fag.III

8

mf

p

Bengt

(råber till de bortdragende.)/
(ruft den Abziehenden nach.)

Guds-fred da, og vel mødt i - gen på Sol - haug! I kun - de el - lers
Gott mit Euch, und auf Wie - der - shen' zu Sol - haug! Wa - rum denn bleibt Ihr

Vni I

Vni II

Vle

Celli

Bassi

p

arco

p

senza sord.

p

arco

p

arco

p

79

Cl.I-II
in B

Cor.I-II
in C

Fag.I-II

Bengt

ger - ne ble - vet her og so - vet ud, I, så vel som de an - dre. Nå
nicht und schla - fet bis zum Mor - gen aus, Ihr, so gut wie die An - dern. Nun

Vni I

Vni II

Vle

Celli

Bassi

84

Cl.I-II
in B

Cor.I-II
in C

Fag.I-II

Bengt

ja;
ja;

Nej vent;
Doch wartet;

jeg føl - ger med til le - det;
ich ge - he bis zum Thor mit;

Vni I

Vni II

Vle

Celli

Bassi

9

88

Cor.I-II
in C

Fag.I-II

Bengt

Vni I

Vni II

Vle

Celli

Bassi

p *f* *ff*

p *f* *ff*

(han går ud.)/
(er geht ab.)

jeg må drik - ke jer til end - nu en gang.
hält' noch gern ei - nen Trunk mit Euch ge - than.

p *f* *f*

p *f* *f*

f *f*

f *f*

f *f*



92

Cl.I-II
in B

Fag.I-II

Vni I

Vni II

Vle

Celli

10

p *p* *pp* *cresc.*

p *p* *pp* *cresc.*

dim. *p*

dim. *p*

dim. *p* *pizz.* *cresc.*

dim. *p* *pizz.* *cresc.* *mf* *dim.*

97

11 ritardando

Fl.I-II *p dolce*

Ob.I-II *a2 f*

Cl.I-II *in B f p dolcissimo*

Cor.ingl. *a2 f*

Cor.I-II *in C f mf f*

Fag.I-II *f*

Vni I *pizz. mf cresc. ff dim.*

Vni II *pizz. mp cresc. f dim. arco trem. f p <mf> p*

Vle *f dim. arco trem. mf f p <mf> p*

Celli *arco trem. p cresc. f p <mf> p*

Bassi *ppp*

105 I muta in A tempo di Marcia (♩=)

CL.I-II in B

Cor.ingl.

pp dolce

f

Guds fred og far - vel till hver og en, som
 Ein herz - lich Fahr-wol fär Je - der - mann, der

CORO

Guds fred og far - vel till hver og en, som
 Ein herz - lich Fahr-wol fär Je - der - mann, der

Guds fred og far - vel till hver og en, som
 Ein herz - lich Fahr-wol fär Je - der - mann, der

Guds fred og far - vel till hver og en, som
 Ein herz - lich Fahr-wol fär Je - der - mann, der

arco tempo di Marcia (♩=)

Vni I

Vni II

Vle

Celli

Bassi

pp *dim.* *ppp*

pp *dim.* *ppp*

pp *dim.* *ppp*

pp *dolcissimo*

p *pp* *dim.* *ppp*

112 *f*

har på går - den hjem - me! Nu går vor sti o - ver stok og sten; frisk op; du må fed - len
 auf dem Hof ge - wei - let! Nun geht der Weg bald berg - ab, berg - an, frisch auf, eh' die Stund ent -

CORO

har på går - den hjem - me! Nu går sti o - ver stok og sten; frisk op; du må fed - len
 auf dem Hof ge - wei - let! Nun geht Weg bald berg - ab, berg - an, frisch auf, eh' die Stund ent -

har på går - den hjem - me! Nu går vor sti o - ver stok og sten; frisk op; du må fed - len
 auf dem Hof ge - wei - let! Nun geht der Weg bald berg - ab, berg - an, frisch auf, eh' die Stund ent -

har på går - den hjem - me! Nu går vor sti o - ver stok og sten; frisk op; du må fed - len
 auf dem Hof ge - wei - let! Nun geht der Weg bald berg - ab, berg - an, frisch auf, eh' die Stund ent -

Vni I

Vni II

Vle

117 **12**

mp stem-me! Med dans og med sang, med dans og med sang skal vi kor-te den vej så tung og lang. Hej,
 ei - let! Mit Tanz und mit Sang, mit Tanz und mit Sang lasst uns kür-zen den Weg so e - wig lang. Hei,

CORO

mp stem-me! Med dans og med sang, med dans og med sang skal vi kor-te den vej tung lang. Hej,
 ei - let! Mit Tanz und mit Sang, mit Tanz und mit Sang lasst uns kür-zen den Weg e - lang. Hei,

mp stem-me! Med dans og med sang, med dans og med sang skal vi kor-te den vej tung lang. Hej,
 ei - let! Mit Tanz und mit Sang, mit Tanz und mit Sang lasst uns kür-zen den Weg e - lang. Hei,

mp stem-me! Med dans og med sang, med dans og med sang skal vi kor-te den vej tung lang. Hej,
 ei - let! Mit Tanz und mit Sang, mit Tanz und mit Sang lasst uns kür-zen den Weg e - lang. Hei,

(Margit kommer ind gennem døren til venstre; standser og lyttende til sangen.) / (Margit kommt links durch die Thür, bleibt stehen und lauscht dem Gesang.)

(Sangen taber sig mere og mere i det fjerne.) / (Der Gesang verliert sich mehr und mehr in der Ferne.)

122

mf ly - stig af - sted, hej, ly - stig af - sted, hej ly - stig af - sted, af - sted, af - sted! —
 lu - stig von dan - nen, hei lu - stig von dan - nen, hei, lu - stig von dan - nen, von dan - nen, von dan -

CORO

mf ly - stig af - sted, hej, ly - stig af - sted, hej ly - stig af - sted, af - sted, af - sted! —
 lu - stig von dan - nen, hei lu - stig von dan - nen, hei, lu - stig von dan - nen, von dan - nen, von dan -

mf ly - stig af - sted, hej, ly - stig af - sted, hej ly - stig af - sted, af - sted, af - sted! —
 lu - stig von dan - nen, hei lu - stig von dan - nen, hei, lu - stig von dan - nen, von dan - nen, von dan -

mf ly - stig af - sted, hej, ly - stig af - sted, hej ly - stig af - sted, af - sted, af - sted! —
 lu - stig von dan - nen, hei lu - stig von dan - nen, hei, lu - stig von dan - nen, von dan - nen, von dan -

129 **L'istesso tempo**

Cor.I-II in C *p dolce*

Cor.III-IV in C *pp*

Fag.I-II *p dolce*

poco cresc.

CORO

nen!

nen!

nen!

nen!

nen!

Celli

mf

Bassi

pp

(Hun går langsom hen over gulvet; standser ved bordet til højre og ser ud mod det åbne vindu.) / (Sie geht langsam durch das Gemach, bleibt rechts am Tische stehen und blickt durch das geöffnete Fenster hinaus.)

L'istesso tempo

pizz.

138 13

Cor.I-II in C *dim.* *pp* *pp* *cresc.* *fp*

Cor.III-IV in C *dim.* *pp* *pp* *cresc.* *fp*

Fag.I-II *dim.* *pp* *pp* *cresc.* *fp*

Vni I *f*

Vni II *mp* *cresc.* *trem.* *fp*

Vle *p* *cresc.* *trem.* *fp*

Celli *mf* *arco* *mp* *p* *cresc.* *fp*

Bassi *cresc.* *fp*

144 14

Cor.ingl. *mp*

Cor.I-II in C *dim.* *p* *cresc. a poco a poco*

Cor.III-IV in C *dim.* *p* *cresc. a poco a poco*

Fag.I-II *p* *cresc. a poco a poco*

Margit
I mor - gen så dra - ger vel
Und mor - gen, da zie - het wol

Vni I div. *3 dim. 3*

Vni II div. *dim.* *pp* *pp* *cresc. a poco a poco*

Vle div. *dim.* *pp* *p* *dim.* *pp* *cresc.* *p* *cresc. a poco a poco*

Celli *mp* *dim.* *pp* *pp* *cresc.* *p* *cresc. a poco a poco*

Bassi *pp* *pp* *cresc.* *p* *cresc. a poco a poco*

152

Ob.I *mf* *cresc.* *f* *p* *p* *mf*

Ob.II *mf* *f* *p*

Cl.I-II *in A* *f* *f* *p*

Cor.ingl. *cresc. a poco a poco* *f* *p*

Cor.I-II *in C* *f* *p*

Cor.III-IV *in C* *f* *p*

Fag.I-II *I mf cresc.* *mf* *f* *p*

Trb.I-II *in D* *I mf cresc.* *f* *p*

Margit
 Gud-mund her - fra, han dra-ger vel ud i den ver - den vi - de; jeg sid-der i -
 Gud-mund schon fort, er wan-dert hin - aus in die Welt, die wei - te; ich blei-be zu-

Vni I div. *mf cresc.* *f* *p* *mf*

Vni II div. *p cresc. a poco a poco* *f* *p* *mf*

Vle div. *f* *p* *mf*

Celli *f* *p* *mf*

Bassi *f* *p*

160

Fl.I-II *p* *f* *quasi*

Ob.I-II *p* *f*

Cl.I-II in A *p* *dim.*

Cor.I-II in C *p* *dim.*

Cor.III-IV in C *p* *dim.*

Margit
 gen med min hus - bond, og da, mig vil det gå som
 rück hier ge - fan - gen im Nord; bin wie ein Halm vom

Vni I *p* *f* *pp* *quasi*

Vni II *p* *f* *pp*

Vle *p* *f* *pp*

Celli *p* *f* *ppp* *pp*



168

Margit
 blom-ster-ne små, som den fat-ti-ge urt, som det knæk-ke-de strå, jeg har kun at
 Stur-me ge-knickt, wie am We-ge ein Kraut, das ver-dorrt und zer-drückt. bleib dem Un-ge-

Vni I *poco cresc.* *mp* *ppp*

Vni II *poco cresc.* *mp* *ppp*

Vle *poco cresc.* *mp* *ppp*

Celli *poco cresc.* *mp*

17

173

Fag.I-II *p dim. pp*

Fag.III *p dim. pp*

Cl.basso in A *p dim. pp*

Tp. *pp mp dim.*

Margit
vis - ne og li - - - de.
lieb - ten zur Sei - - - te.
(hun sætter sig.)/
(sie setzt sich.)

Vni I *pizz. pp*

Vle *pizz. pp*

Celli *pizz. arco ppp p*

18 Pochissimo più

180

Cl.I-II in A *pp espress.*

Fag.I-II *dim. ppp pp*

Fag.III *dim. ppp*

Cl.basso in A *dim. ppp*

Tp. *pppp*

Margit
Jeg hør - te en gang om et blind - født barn, som vok - se - de op i
Einst hört ei - ne Mähr ich vom blin - den Kind, das frö - lich er - wuchs bei
p *3*

Celli *pizz. pp Pochissimo più*

Bassi *pizz. pp*

185

Cl.I-II
in A

Fag.I-II

Margit

leg og i glæ - de; mo - de - ren spandt et trold - doms - garn, som mæg - te de lys o - ver
 Spiel und bei Freu - de; Mut - ter den from - men Zau - ber spinnt, der leuch - tend sich senkt auf die

Vno solo

2 Vle soli

Vle div.

Celli div.

p

pp

pp

ppp cresc.

ppp cresc.

p

pp

ppp cresc.

ppp cresc.

ppp cresc.

ppp cresc.

190

19

Cl.I
in A

Cl.II
in A

Margit

Vno solo

Vni I
div.

Vni II
div.

2 Vle
soli

Vle
div.

Celli
div.

Bassi

øj - et at spre - de.
Au - gen - stern bei - de.

Og bar - net sku - ed med un - - - dren - de
Das Kind, es schau - te mit ju - - - beln - den

pp *dim.* *p* *p*

mf *pp*

ppp *pp*

ppp *pp*

ppp *pp*

pp

mp *pp*

mp *pp*

mp *pp*

mp *pp*

mp *pp*

mp *pp*

mp *pp*

mp *pp*

mp *pp*

mp *pp*

pp

pizz.

p

203

Cl.I-II *in A*

Cor.ingl.

Cor.I-II *in C* muta in E

Cor.III-IV *in C*

Fag.I-II

Fag.III

Cl.basso *in A*

Tuba

Margit

- ster brat, og bar - net gik at - ter i mulm og nat; det var for -
 - bers Macht, das Kind - lein um-gab wie-der fin - stre Nacht; dei Zeit der

Vni I

Vni II

Vle

Celli

Bassi

208

Cl.I-II
in A

Cor.ingl.

Fag.I-II

Fag.III

Cl.basso
in A

Margit

Vni I

Vni II

Vle

Celli

Bassi

a2

f > p

f > p

a2

f > p

dim.

f > p

f < p

f < p

bi med gam - men og le - ge; af savn og læng - sel blev
 Freu - de var jäh ver - gan - gen; vor Schmerz und Sehn - sucht er -

212

Cor.I-II
in E

Fag.III

Margit

Vle

Celli

Bassi

21

in E

pp

muta in Contrafagotto

pp

pizz.

p

pizz.

p

kin - der - ne ble - - - - ge; det syg - ne - de hen og le - ved al - le da - ge i en
 bli - chen die Wan - - - - gen; bald schwand es da - hin; ihm wa - ren sei - ne Ta - ge ei - ne

217

Ob.I-II

Cl.I-II in A

Cor.I-II in E

Fag.I-II

Margit

e - vig, en u - næv - ne - lig kla - - ge. Ak, og - så
 einz' - ge, ei - ne end - lo - se Kla - - ge. Ach, mei - ne

Celli

Bassi

Poco più

pp dolce *pp* *pp*

223

Fl.I-II

Ob.I-II

Cl.I-II in A

Fag.I-II

Margit

mi - ne øj - ne var blin - de for som - mer - ens liv og for ly - sets skær!
 Au - gen wa - ren er - blin - det für Som - mer und Lenz und der Ster - ne Glanz!

Vni I

Vni II

Vle

Celli

22 Animato

p cresc. *fp* *fp* *fp* *fp* *fp* *fp*

227 *p cresc.*

Fl.I-II *f* *f* *f* *f* *a2*

Ob.I-II *cresc.* *f* *f* *f* *a2*

Cl.I-II *cresc.* *f* *f* *f* *a2*

Cor.I-II *in E* *f* *f* *f*

Cor.III-IV *in C* *f* *f* *f*

Fag.I-II *cresc.* *f* *f* *f*

Trb.I-II *in D* *p cresc.* *f* *mf* *f*

Margit *(hun springer op./ sie springt auf.)*

Men
Doch

Vni I *cresc.* *f* *f* *f*

Vni II *cresc.* *f* *f* *f*

Vle *cresc.* *f* *f* *f*

Celli *cresc.* *f* *f* *f*

Bassi *pizz.* *f ff f cresc. ff*

231

Fl.I-II *p* *f* *f*

Ob.I-II *p* *mp* *f* *mf* *f*

Cl.I-II *p* *mp* *f* *mf* *f*
in A

Cor.I-II *mf* *f* *f* *più f*
in E

Cor.III-IV *mf* *f* *più f*
in C

Fag.I-II *f* *mp* *f* *mf* *f*

Trb.I-II *p* *mf* *più f*
in D

Margit
nu! Og så stæn - ges i bu - ret in - de! Nej
nun! Mir die Bin - de vom Au - ge schwin - det. Nein

Vni I *mf* *cresc.* *f* *f* *più f*

Vni II *mf* *cresc.* *f* *f* *più f*

Vle *mf* *cresc.* *f* *f* *più f*

Celli *mf* *cresc.* *f* *f* *più f*

Bassi *f* *più f*

235 *a2* **Molto agitato**

Fl.I-II *ff*

Ob.I-II *f* *ff*

Cl.I-II *in A* *f* *ff*

Cor.I-II *in E* *più f* *ff*

Cor.III-IV *in C* *più f* *ff* *p* *p*

Fag.I-II *a2* *f* *ff* *pp* *pp* *cresc.*

Trb.I-II *in D* *a2* *f*

Margit
 nej, min ung - dom er me - re værd. Tre år af mit
 nein, mein Glück will ich voll und ganz! Drei Jah - re vom

Vni I *f* *cresc.* *ff* *p* *cresc.* **Molto agitato**

Vni II *f* *cresc.* *ff* *p* *cresc.*

Vle *f* *3* *cresc.* *ff* *pizz.* *p* *cresc.*

Celli *f* *cresc.* *ff* *pizz.* *p* *cresc.*

Bassi *ff*

239

Fl.I-II

Ob.I-II

Cl.I-II
in A

Cor.I-II
in C

Cor.III-IV
in C

Fag.I-II

Trb.I-II
in D

Margit

Vni I

Vni II

Vle

Celli

Bassi

p

mp

f

ff

cresc.

a2

I

liv har jeg of - fret ham, min hus-bond; men nu må det bri - ste. Mæg-ted jeg
 Le - ben, die gab ich hin dem Gat - ten, und oh - ne zu kla - gen. Nim-mer ver -

244

Fl.I-II

Ob.I-II

Cl.I-II
in A

Cor.ingl.

Cor.I-II
in E

Cor.III-IV
in C

Fag.I-II

Cl.basso
in A

Trb.I-II
in D

Margit

Vni I

Vni II

Vle

Celli

Bassi

læn - ge - re sligt at fri - ste, måt - te jeg væ - re som du - en
mag ich es wei - ter zu tra - gen, nun, da ich se - hend ge - wor - den

Grandioso e solenne (♩ =)

250

Fl.I-II

Fl.picc.

Ob.I-II

Cl.I-II in A

Cor.ingl.

Cor.I-II in E

Cor.III-IV in C

Fag.I-II

Cfg.

Cl.basso in A

Trb.I-II in D

Trbn.I-II

Trbn.III

Tuba

Tp.

Piatti

Tri.

Margit

tam. bin.

(Hun tager den lille flaske frem, holder den foran sig og betragter den med et blandet udtryk af gysen og henrykkelse.)
(Sie zieht das Fläschchen hervor, hält es vor sich und betrachtet es mit einem Ausdruck teils des Abscheus, teils des Entzückens.)

Grandioso e solenne (♩ =)

Vni I

Vni II

Vle

Celli

Bassi

260 23

Fl.I-II *p dim.* *pp dim.*

Fl.picc. *p*

Ob.I-II *a2* *b* *p dim.* *più p*

Cl.I-II in A *a2* *b* *p* *più p*

Cor.ingl. *p dim.* *più p*

Cor.I-II in E *p dim.* *più p* *pp dim.*

Cor.III-IV in C *III* *p dim.* *più p* *pp dim.*

Fag.I-II *p dim.* *più p* *pp dim.*

Cfg. *p* *muta in Fag.III*

Cl.basso in A *p* *più p* *pp dim.*

Trb.I-II in D *p*

Trbn.I-II *p*

Trbn.III

Tri. *pp*

Margit (sagte./leise.)
 I den - ne fla - ske; med den jeg kun - de; så
 Was ich hier hal - te, es könnt' mich ret - ten, denn

Vni I *p dim.* *pp* *pp dim.*

Vni II *p dim.* *pp* *pp dim.*

Vle *p dim.* *pp* *pp dim.*

Celli *p dim.*

Bassi *p dim.*

267 I quasi

Fl.I-II

Cor.I-II
in E

Cor.III-IV
in C

Fag.I-II

Cl.basso
in A

Margit

måt - te min hus - bond for e - - vig blun - de.
ihn würd' zum e - wi - gen Schlaf es bet - ten.

Vni I

Vni II

Vle

Bassi

ppp

ppp

ppp

ppp dim.

274 24

Ob.I-II

Cl.I-II
in A

Trb.I-II
in D

Margit

(i skræk.)/
(voll Schrecken.)

Nej, nej, den skal ka - stes på el - ven bund!
Nein, nein, es soll ruh'n auf des Stro - mes Grund

(vil kaste den ud af vinduet, men standser.)/
(will es zum Fenster hinaus schleudern, hält jedoch inne.)

Vni I

Vni II

Vle

Celli

Bassi

ff

ff

ff

ffz

f

f

ffz

p

dim.

ffz

f

f

ffz

p

dim.

ffz

f

f

ffz

ppp

25

279 *ritardando* **Sostenuto**

Cor.I-II
in E

Cor.III-IV
in C

Fag.I-II

Margit

ritardando **Sostenuto**

Vni I

Vle

Og dog, jeg kun-de i den - ne stund...
Und doch, ich könn-te in die - ser Stund'...

pp

pp

pp

ppp

ppp

26

286

Cor.I-II
in E

Cor.III-IV
in C

Fag.I-II

Vla sola

3 Celli soli

pp

pp

pp

p espress. molto

pppp

pppp

pppp

pp

pp

pp

I

p

293

293 **I**

Cor.I-II
in E

Vla sola

3 Celli soli

pp

mp

ppp

f

ppp

mp

ppp

mp

ppp

mp

ppp

298 Poco allegretto

Fl.I-II
Ob.I-II
Cl.I in A
Cl.II in A
Cor.I-II in E
Fag.I-II

Bengt (Bengt med den tomme ølbolle i hånden, kommer ind fra svalegangen; hans ansigt blusser, han går med usikre skridt.)/
(Bengt kommt mit dem leeren Bierkrug in der Hand duch den Söller; sein Gesicht ist flammend rot, sein Schritt unsicher.)

(slænger bollen på bordet till venstre.)/
(schleudert den Krug links auf den Tisch.)

Se så; det var et gil - de, som vil
So, so! Das war ein Fest-mal, das die

Poco allegretto

Vni I
Vni II
2 Vle soli
Vle
3 Celli soli
Celli tutti
Bassi

304

Cor.I-II
in C

Fag.I

Fag.II

Bengt

(får øje på Margit.)/
(gewahrt Margit.)

spør - ges ud o - ver al - le byg - der. Nå, er du der? Du er
Leu - te lang nicht ver - ges - sen wer - den. Nun, bist du da? Hast dich

Vni I

Vni II

Celli

mf *f*

p *p*

f *arco*

f *arco*

mf *f*



309

Cor.I-II
in E

Fag.I

Fag.II

Bengt

kom - men dig i - gen. Det må jeg li - de.
wie - der ganz er - holt? Das mag ich lei - den.

Vla sola

Vle tutti

3 Celli soli

pp

pp

pp

arco *sfz*

arco *sfz*

pppp *pp*

pppp *pp*

pppp *pp*

p espress.

314

Ob.I-II

Fag.I

Fag.II-III

Margit (hun har i midlertid gemt flasken.)/
(hat inzwischen das Fläschchen verborgen.)

Er por - ten luk - ket?
Ist das Thor ge - schlos - sen?

(sætter sig ved bordet til venstre.)/
(setzt sich links an den Tisch.)

Bengt

Jeg har sør - get for al - ting. Jeg fulg - te de sid - ste
Ich be - sorg - te shcon al - les. Die letz - ten der Gä - ste

Vla sola

Vle tutti

3 Celli soli

320

Fl.I-II

Ob.I-II

Cl.I-II
in A

Fag.I

Fag.II-III

Trb.I-II
in D

Bengt

gæ - ster til le - det. Men hvor blev Knut
brach' ich zur Pfor - te. Doch wo mag Knut

Vni I

Vni II

Vle

29
324

Fl.I-II
f

Ob.I-II
f *mf* I

Cl.I-II
in A
f

Cor.I-II
in E
sfz *f* *mf* *dim.* *p* *pp*

Cor.III-IV
in C
pp

Fag.I
f *pp*

Fag.II-III
f

Bengt
Gäs-ling af i - kveld?
Gäs-ling nur hin sein?
Lad mig få mjøed, Mar-git!
Gieb mir noch Meth, Mar-git!
Fyld mig bæ-ge - ret der.
Füll den Be-cher hier da!

Vni I
ff *f* *sfz*

Vni II
ff *f* *sfz*

Vle
pizz. *ff* *arco* *sfz*

Celli
tutti pizz. *ff* *arco* *sfz*

Bassi
ff

30

330

Cor.I-II
in E

Cor.III-IV
in C

Fag.I-II

Margit

(Margit henter en mjølkande fra et skab og skænker i bægeret, der står foran ham på bordet.)
(Margit holt eine Methkanne aus einem Schrank und füllt den Becher der vorihm auf dem Tische steht.)

Du
Da

4 Celli
soli

Bassi

343

Ob.I-II

Cl.I-II
in A

Cor.III-IV
in C

Fag.I

Fag.II

Fag.III

Bengt

stor - skry - der!
Gross - spre - cher.

Jeg min - des nok, af han tru - ed mig i går mor - ges.
Ich weiss noch gut, wie er heu - te mor - gen uns droh - te.

Vni I

Vni II

Vle

Celli

Bassi

348

Fl.I-II *f* *sfz* *f*

Fl.picc. *f* *sfz* *f*

Ob.I-II *f* *sfz* *f*

Cl.I-II *in A* *mf < sfz* *f* *sfz* *f* *p* *cresc.*

Cor.ingl. *p* *sfz* *f*

Cor.I-II *in E* *mf cresc.* *sfz*

Cor.III-IV *in C* *mf sfz* *f* *sfz* *p* *sfz* *f*

Fag.I *f* *sfz* *mp cresc.*

Fag.II *mf* *f* *sfz* *mp cresc.*

Fag.III *f* *sfz* *p* *cresc.* *f*

Bengt
 (margit smiler foragtelligt.)/
 (Margit lächelt verächtlich.)
 Jeg vil slå ham i - hjæl.
 Schlag ge-wiss ihn noch tot!

Vni I *f* *arco* *f* *sfz* *p* *sfz* *f*

Vni II *f* *arco* *f* *sfz* *f* *pizz.* *f* *arco* *f*

Vle *f* *sfz* *mf*

Celli *f* *sfz* *mp* *f*

Bassi *f* *sfz*

353 **a2**

Fl.I-II *sffz* *mf p cresc.* *f*

Fl.picc. *sffz* *mf*

Ob.I-II *sffz* *mf p cresc.* *f*

Cl.I-II *in A* *sffz* *p sfz mp sfz mf sfz* *f*

Cor.ingl. *< sffz* *p sfz mp sfz mf sfz* *f*

Cor.I-II *in E* *sffz* *mp* *f*

Cor.III-IV *in C* *< sffz* *p* *f*

Fag.I *sffz* *f*

Fag.II *sffz* *f*

Fag.III *< sffz* *f*

Bengt

Jeg vil slå ham i - hjæl, si-ger jeg!
 Schlag ge-wiss ihn noch tot, sa-ge ich!

Jeg er ik-ke
 Ha-be kei-ne

Vni I *p sfz mp sfz mf sfz* *f*

Vni II *pizz.* *mp mf f* *f*

Vle *pizz.* *arco* *p sfz mp sfz mf sfz*

Celli *pizz.* *arco* *p mp mf f*

Bassi

Poco più Moderato

358 (♩=♩)

Ob.I *f*

Ob.II *f*

Cl.I in A *f sfz*

Cl.II in A *f sfz*

Cor.ingl. *f sfz*

Cor.I-II in E *f sfz*

Cor.III-IV in C *f sfz*

Fag.I *f*

Fag.II *f*

Fag.III *f*

Bengt

ræd for at mø - de ti sli - ge kar - le som han.
 Angst, kã - men da auch zehn sol - cher Bur - sche wie er.

Poco più Moderato

Vni I *ff* pizz.

Vni II *ff* pizz.

Vle *ff* pizz. arco *f*

Celli *f* *ff*

Bassi *ff* pizz.

362

Ob.I *ff* *cresc.* *ff* *ff* *sostenuto*

Ob.II *ff* *cresc.* *ff* *ff*

Cl.I in A *ff* *cresc.* *ff* *ff*

Cl.II in A *ff* *cresc.* *ff* *ff*

Cor.ingl. *f* *ff*

Cor.I-II in E *f* *ff*

Cor.III-IV in C *f* *ff*

Fag.I *f* *ff*

Fag.II *f*

Fag.III *f* *ff*

(han drikker.)/
(er trinkt.)

(slår i bordet.)/
(schlägt mit der Faust auf den Tisch.)

Bengt

I mor-gen
Und mor-gen

Vni I *ff* *pizz.* *arco* *ff* *sostenuto*

Vni II *ff* *pizz.* *arco* *ff*

Vle *ff* *pizz.* *arco* *ff*

Celli *ff* *pizz.* *arco* *ff*

367 32 **animato**

Ob.I-II *mp* *cresc.*

Cl.I *in A* *mp* <> <> *cresc.* <>

Cl.II *in A* *mp* <> <> *cresc.* <>

Cor.I-II *in E* *mp* *cresc.*

Bengt
 ru-ster jeg mig; jeg dra-ger ud med al - - - le mi - ne
 rü - ste ich mich, mit al - len Man - - - nen zie - - - he ich hin -

Vni I **animato** *mf* *pizz.* *cresc.*

Vni II *mf* *pizz.* *cresc.*

Vle *mf* *div. pizz.* *cresc.*

Celli *mp* 6 *cresc.*

a Tempo molto moderato

372

Fl.I *ff*

Fl.II *ff<>*

Fl.picc. *ff³*

Ob.I *f cresc. sfz ff*

Ob.II *f cresc. sfz ff*

Cl.I in A *<> f<> sfz ff*

Cl.II in A *<> f<> sfz ff*

Cor.ingl. *f sfz ff*

Cor.I in E *f cresc. sfz ff*

Cor.II in E *f cresc. sfz ff*

Cor.III-IV in C *ff*

Fag.I *f³*

Fag.II *f³*

Fag.III *f sfz ff*

Cl.basso in A *f sfz ff*

Trbn.I-II *f sfz mf*

Trbn.III *f sfz mf*

Tuba *f sfz mf*

Bengt

mænd og slår Knut Gæs - ling i - - - hjæl.
 aus und ge-be Knut Gæs - ling den Tot.

a Tempo molto moderato

Vni I *f ff*

Vni II *f ff*

Vle *f ff*

Celli *f cresc. ff⁵*

Bassi *ff*

378

Fl.I

Fl.II

Fl.picc.

Ob.I

Ob.II

Cl.I
in A

Cl.II
in A

Cor.ingl.

Cor.II
in E

Cor.III-IV
in C

Fag.I

Fag.II

Fag.III

Cl.basso
in A

Trbn.I-II

Trbn.III

Tuba

Bassi

(han drikker tilbuds.)/
(leer den Becher.)

p 6 6 *cresc.*

mf *cresc.*

p 6 6 *cresc.*

p 6 6 *cresc.*

p 6 6 *cresc.*

p *cresc.*

p *cresc.*

p *cresc.*

mf *cresc.*

f *cresc.*

382

Fl.I
Fl.II
Fl.picc.
Ob.I
Ob.II
Cl.I in A
Cl.II in A
Cor.I-II in E
Cor.III-IV in C
Fag.I
Fag.II
Fag.III
Cl.basso in A

(Margit vil gå.)/
(Margit will gehen.)

div. arco

Vni I
Vni II
Vle div.
Celli div.

389 34

Fl.I-II

Ob.I-II

Cl.I-II
in A

Cor.I-II
in E

Cor.III-IV
in C

Fag.I

Fag.III

Bengt

Margit, kom her!
Margit, komm her!

Fyld mig mit bæ-ger i - gen.
Füll mir den Becher auf's Neu.

(Margit nærmer sig.)/
(Margit tritt näher zu ihm.)

Vni I

Vni II

Vle

Celli

35

396

Fl.I-II

Fl.picc.

Ob.I-II

Cl.I-II
in A

Cor.I-II
in E

Cor.III-IV
in C

Fag.I

Fag.III

Bengt

Vni I

Vni II

Vle

Celli

Bassi

sfz^I

p *mf* *mp* *p* *mf* *mp* *p* *mf*

cresc. *mf* *dim.* *pp* *f* *p* *cresc.* *mf* *mp* *f* *f* *f* *p* *f* *f*

pizz. *arco* *pizz.* *pizz.* *pizz.*

3 *3* *3* *6* *3* *3*

(han vil drage hende på sit knæ.)/
(will sie auf seinen Schoos ziehen.)

Ha ha ha ha; du er vak - ker, Mar-git!
Ha ha ha ha; wiedu schön bist, Mar-git!

403

Fl.I-II
 Fl.picc.
 Ob.I-II
 Cl.I-II
in A
 Cor.I-II
in E
 Cor.III-IV
in C
 Fag.I
 Fag.III
 Trb.I-II
in D

Margit
 Slip mig!
Lass mich!

Bengt
 Jeg hol - der af dig.
Du bist mir teu - er.

(hun river sig løs
 og går med bægert over til højre.)/
 (sie reißt sich los und geht
 mit dem Bechernach rechts hinüber.)

Vni I
 Vni II
 Vle
 Celli
 Bassi

p, *f*, *mf*, *ff*, *fff*, *cresc.*, *arco*, *pizz.*, *mf 3*, *5*

36

408

Cor.ingl. *pp* *dim.* *ppp*

Cor.III-IV in C *pp*

Fag.I *pp*

Fag.II *pp*

Bengt

Bassi

Du er ik - ke
Du bist heu - te

415

37

Bengt

føj - e - lig i - kveld. Ha ha ha ha; du me - ner det vel ik - ke så il - de.
A - bend schelcht ge-launt. Ha ha ha ha; du meinst es wol auch nicht gar so bö - se.

Vni I *p* arco

Vni II *pizz.* *p* arco

Vle *pizz.* *p* arco

Celli *pizz.* *p*

421

38

Cl.I-II in A *p*

Cl.basso in A *p*

Margit (sagte, leise,)
Var Füllt'

Vni I

Vni II

Vle *div.*

Celli *dim.* *pp*

430

Cl.I-II
in A

Cl.basso
in A

Margit

Vni I

Vni II

Celli

Bassi

poco cresc.

dim.

pp

poco cresc.

dim.

pp

idet hun skænker i bægeret./
indem sie den Becher füllt.)

(hun lader bægeret blive stående
og vil gå ud till venstre.)/
(sie lässt den Becher stehend und
will nach links abgehen.)

det så sandt det sid - ste bæ - ger jeg skænk - - - te for dig.
ich doch hier - mit nur den letz - ten der Be - - - cher für dich!

p

pizz.

p

pizz.

p

438

Fag.I-II

Bengt

Vni I

Vni II

Celli

Bassi

p

sfz mf

p

sfz mf

cresc.

f

dim.

Hør du, Mar-git. En ting kan du tak - ke him - len for, og det er, at
Hör mich, Mar-git. Eins dankst du dem Him - mel nicht ge - nug, und zwar dies, dass

sfz mf

p

sfz mf

p

sfz mf

cresc.

sfz f

p

sfz mf

p

sfz mf

cresc.

f

p

mp

mf

f

f

40 *ma marcato*
444

Ob.I-II *p*

Cl.I-II *in A* *p* *cresc.*

Fag.I-II *p*

Margit
(standser ved døren.)
(bleibt an der Thür stehen.)
Hvor-for det?
Wa-rum das?

Bengt
jeg tog dig til æg - te, før Gud - mund Alf - søn kom i - gen. Jo, for
ich dich heim - ge - führt hab', eh Gud - mund Alf - son wie - der - kam. Weil sein

Vni I

Vni II *p*

Vle *p*

Celli *pizz.* *mp*

450 **41**

Ob.I-II *p* *cresc.*

Cl.I-II *in A* *p*

Cor.I-II *in E* II *p* *cresc.*

Fag.I-II *p*

Bengt
he - le hans ej - e er ik - ke ti - en - de de - len så stort som mit.
gan - zes Be - sitz - tum auch nicht ein Zhen - tel so gross wie das mei - ne ist.

Vni I *p* 5

Vni II *pizz.* *p* *arco* *p* 5

Vle *p* 3 3 3 3 3

Bassi *f*

454

Fl.I-II *mf* *sfz* *f* *dim.*

Ob.I *mf*

Ob.II *mf* *mp*

Cl.I-II in A *sfz* *p* *sfz mf* *p cresc.* *sfz f dim.*

Cor.I-II in E *mf* *mf p* *sfz f* *p* *sfz mf cresc.* *f dim.*

Fag.I-II *mf p* *p cresc.* *f dim.*

Bengt
 Og det er jeg sik-ker på, at han hav - de
 Und si - cher-lich glau-be ich, dass er dich zum

Vni I *sfz mf* *p* *sfz mf* *p cresc.* *sfz f dim.*

Vni II *sfz mf* *p* *sfz mf* *p cresc.* *sfz f dim.*

Vle *mf p* *sfz mf* *p* *sfz mf cresc.* *f dim.*

Celli *arco* *mf p* *p cresc.* *f dim.*

Bassi *f* *p* *mf* *f*

459 42

Fl.I-II *mp dim.* *p cresc.*

Ob.I *cresc.*

Ob.II *dim.* *mp cresc.*

Cl.I-II in A *mp dim.* I *mp* I

Cor.I-II in E *a2 mp cresc.*

Fag.I-II *p dim.* *mp cresc.*

Bengt
 bej - let ef - ter dig, i - fald du ik - ke hav - de væ - ret fru - e på Sol - haug.
 Wei - be hätt' be - gehrt, wenn er dich jetzt nicht wie - der - fand als Herr - in auf Sol - haug.

Vni I *mp* *f cresc.*

Vni II *mp* *f cresc.*

Vle *mp dim.* *mp*

Celli *mp dim.* *mp*

45

481

Ob. I-II

Cor. ingl.

Cor. I-II in E

Fag. I-II

Cl. basso in A

Bengt

Vni I

Vni II

Celli

dig. war. Men hav - de du væ - ret fri, så... Doch hätt' er dich le - dig 'fun - den... Ha ha ha ha Ha ha ha ha

p *sfz* *mp* *f* *sfz+p* *p* *sfz* *p* *5* *p* *5* *p* *p* *sfz* *p* *sfz*

485

Ob.I-II

Cl.I-II
in A

Cor.I-II
in E

Fag.I-II

Cl.basso
in A

Bengt

Vni I

Vni II

Vle

Celli

Bassi

Gud - mund er li - ge som de an - dre; han mis - un - der mig, at jeg er din
 Gud - mund ist ganz wie al - le an - dern; er gönnt mir nicht, dass ich dein Gat - te

p *cresc.* *mf* *sfz* *f* *p* *cresc.* *f* *p* *cresc.* *mp* *cresc.* *pizz.* *p* *mf* *p*

488

Fl.I-II *mf* *ff* *f*

Fl.picc. *mf* *ff* *f*

Ob.I-II *ff* *f*

Cl.I in A *p* *cresc.* *sfz ff* *f*

Cl.II in A *mf* *sfz ff* *f*

Cor.ingl. *ff* *f*

Cor.I-II in E *ff* *f*

Cor.III-IV in C *p* *cresc.* *ff* *f*

Fag.I-II *ff* *f*

Fag.III *f*

Cl.basso in A *p* *cresc.* *ff* *f*

Trb.I-II in D *f*

Tp. *p* *cresc.* *f* *p* *f*

Bengt
 hus-bond. Det er der-for, jeg kan li - de dig så godt. Hid med bæ - ge - ret
 wur - de. A - ber gra - de da - durch bist du mir so wert. Her den Be cher!

Vni I *p* *cresc.* *sfz ff* *f* *pizz.*

Vni II *p* *cresc.* *sfz ff* *f* *pizz.*

Vle *sfz f* *cresc.* *ff* *f* *pizz.*

Celli *ff* *f*

Bassi *f* *ff* *f*

493

Fl.I-II *ff*

Fl.picc. *ff*

Ob.I-II *ff*

Cl.I in A *ff* *p* *f dim.*

Cl.II in A *ff* *p*

Cor.ingl. *ff*

Cor.I-II in E *ff* *dim.* *pp*

Cor.III-IV in C *ff* *dim.* *pp*

Fag.I-II *ff* *p*

Fag.III *ff*

Cl.basso in A *ff*

Trb.I-II in D *ff* *dim.* *p* *muta in F*

Tp. *p* *f*

Margit (Margit går modstræbende over til højre.)
(Margit geht widerstrebend nach rechts hinüber.)

Bengt Fuldt til ran - den!
Voll bis zum Ran - de!

Ret
Will

Vni I *ff*

Vni II *ff*

Vle *ff*

Celli *ff*

Bassi *ff*

48

501 **poco rit.** **a tempo** (♩ quasi ♩)

Ob.I-II

Cl.I-II
in A

Cor.ingl.

Cor.I-II
in E

Cor.III-IV
in C

Fag.I

Fag.II

Fag.III

Margit

Bengt

Vle

Celli

Bassi

mp

p *pp*

p *sfz* *p* *sfz* *p*

p *sfz* *p* *sfz*

p ³ *p* ³

f ³ *f* ³

p ³ *p* ³

nu skal du få det.
gleich ihn dir brin-gen.

Knut Gäs - ling bej - le - de jo og - så ef-ter
Knut Gäs - ling warb doch ge-stern auch um dei-ne

poco rit. **a tempo** (♩ quasi ♩)

f *f*

p *f* *p* *f*

pizz. *p* *p*

512 *poco sostenuto* *a tempo* 50

Ob.I-II *p*

Cl.I-II *in A* *mp* *p*

Fag.I-II *p* *mp* *p* *mf*

Bengt

- mund er en hæ - der - lig karl; Han skal få hen - de.
 - mund ist ein ehr - li - cher Bursch; er soll sie ha - ben.

Vni II *p* *sfz* *mf* 6

Vle *p* arco 5

Celli *p* *espress.* *mf* *dim.* *p*

518

Cl.I-II *in A* *f* *cresc.*

Fag.I-II *p* *mf* *p* *mf* *cresc.*

Bengt

Tænk dig, Mar - git hvor godt vi skal le - ve sam - men som
 Denk nur, Mar - git, dann le - ben wir froh als Nach - barn bei -

Vni I *p* *cresc.* 6

Vni II *p* *sfz* *f* 6 *sfz* *f* *cresc.* 3 3

Vle *sfz* *mf* 5 *p* *sfz* *f* 3 *p* *cresc.*

Celli *p* *cresc.* *mf* *p* *cresc.* *mf* *cresc.*

522 51 I *poco cresc.*

Ob.I-II *mp*

Cl.I-II in A *ff* *p* *poco cresc.*

Fag.I-II *ff* *dim.* *p* *poco cresc.*

Bengt
 gran - der. Så dra - ger vi på gæ - ste - ri il hin - an - den, og så
 sam - men. Und kä - men auch als häuf' - ge Gäst' zu ein - an - der, un dann

Vni I *sfz ff* *3 dim.* *p* *pizz.* *mf* *mf*

Vni II *ff* *dim.* *p* *pizz.* *mf* *mf*

Vle *sfz ff*

Celli *ff*

527 52 I *f* *p* *f* *mf*

Ob.I-II *f* *p* *f* *mf*

Cl.I-II in A *p* *f* *p* *f* *mf*

Cor.I-II in E *mf*

Fag.I-II *p* *f* *p* *f* *mf*

Fag.III *mf*

Bengt
 sid - der vi, så lang da - gen er, hver med sin hu - stru på sit skød, og drik - ker og
 säas - sen wir den lie - ben - lan - gen Tag. je - der hielt treu sein Weib im Arm, wir trän - ken und

Vni I *f* *arco*

Vni II *f* *arco* *mf*

Vle *pizz.* *p* *arco* *mf*

Celli *pizz.* *p* *arco* *mf*

Bassi *pizz.* *f*

532

Fl.I-II *mf* *f*

Fl.picc. *p* *mf*

Ob.I-II *f*

Cl.I-II in A *f* *mf* *mf* *dim.*

Cor.I-II in E *f* *mf*

Fag.I-II *f* *mf* *mf* *dim.*

Fag.III

Margit
(røber en stedse stigende sjælekamp; uvilkårligt har hun taget flasken frem.)
(verrät einen wachsenden Seelenkampf; unwillkürlich hat sie das Fläschchen hervorgezogen.)

Ja vel; ja vel.
Ja wol; ja wol!

Bengt
snak - ker sam - men om løst og fast.
schwatz - ten lus - tig wie's gra - de käm'.

Vni I *f* *f* *f* *f* *dim.*

Vni II *f* *f* *f* *f* *dim.* *p*

Vle *f* *p* *dim.*

Celli *p* *dim.*

Bassi *f* *f* *p* *arco* *dim.*

538 53

Cl.I-II
in A

Cor.I-II
in E

Fag.I-II

Fag.III

Bengt

Vni I

Vni II

Vle

Celli

Bassi

p *mf* *f* *mp* *f* *p* *p* *p*

I I I

Ha ha ha ha ha ha ha ha; i først - nin - gen, tæn - ker jag, at
Ha ha ha ha ha ha ha! Und An - fangs, da glaub' ich schon, dass

544 Sostenuto
a2

Ob.I-II

Cl.I-II
in A

Cor.ingl.

Cor.I-II
in E

Fag.I

Fag.II-III

Cl.basso
in A

Bengt

Vni I

Vni II

Vle

Celli

Gud-mund vil se lidt u - mildt til mig, når jeg frav - ner dig, når jeg fav - ner dig, når jeg fav -
 Gud-mund nicht ger - ne sieht, wenn ich zärt - lich im Arm dich halt', dich im Ar - me halt', dich im Ar -

549

a tempo

54

Fl.I-II

Ob.I-II
f *p* *mp* *cresc.*

Cl.I-II
in A
p *mf*

Cor.ingl.
f *p* *mp* *cresc.*

Cor.I-II
in E
f *p*

Fag.I
f *p*

Fag.II-III
f *f* *a2* Fag.III muta in Contrafagotto

Cl.basso
in A
f *f* *mp* *cresc.*

(Margit hælder indholdet ad flasken i bægeret.)
(Margit giesst den Inhalt des Fläschchens in den Becher.)

Bengt

- - ner dig; men sligt for-vin-der han snart kan jeg tro.
- - me halt'; doch ü-ber-win-det er's bald, mei-ne ich.

a tempo

Vni I
p *f*

Vni II
p

Vle
p *f*

Celli
p *f* *p*

poco più stringendo

animato

556

Fl.I

Fl.II

Fl.picc.

Ob.I

Ob.II

Cl.I in A

Cl.II in A

Cor.ingl.

Cor.I-II in E

Cor.III-IV in F

Fag.I-II

Cl.basso in A

Trb.I-II in F

Tp.

(Margit går hen til vinduet og kaster flasken ud.)
 (Margit geht an's Fenster und schleudert das Fläschchen hinaus.)

Bengt

Hid med bæ - ge - ret, Mar-git!
 Her den Be - cher nun, Mar-git!

poco più stringendo

animato

Vni I

Vni II

Vle

Celli

Bassi

Sostenuto

a tempo animato

561

FL.I
FL.II
Fl.picc.
Ob.I
Ob.II
Cl.I in A
Cl.II in A
Cor.ingl.
Cor.I-II in E
Cor.III-IV in F
Fag.I-II
Cl.basso in A
Trb.I-II in F
Trbn.I-II
Trbn.III
Tuba
Tp.
Margit
Bengt
Vni I
Vni II
Vle
Celli
Bassi

ff *mp* *cresc.* *ff*

ff *mp* *cresc.* *ff*

ff *mp* *cresc.* *ff*

ff *mp* *cresc.* *ff*

ff *mp* *cresc.* *ff*

ff *mp* *cresc.* *ff*

ff *mp* *cresc.* *ff*

ff *mp* *cresc.* *ff*

ff *mp* *cresc.* *ff*

ff *mp* *cresc.* *ff*

ff *pp* *dim.* *pp* *ff*

ff *p* *cresc.* *ff*

f *pp* *cresc.* *ff*
(uden at se på ham.)
(ohne ihn anzusehen.)

Margit
Bengt

Dit bæ - ger er fuldt.
Dein Be - cher ist voll.

Så hid med det!
Dann her da - mit!

ff *mp* *cresc.* *ff*

ff *mp* *cresc.* *ff*

ff *mp* *cresc.* *ff*

ff *mp* *mf* *cresc.* *ff*

ff *mp* *cresc.* *ff*

ff *mp* *cresc.* *ff*

ff *mp* *cresc.* *ff*

ff *mp* *cresc.* *ff*

56 **Sostenuto** *molto espress.* **poco a poco stringendo**

567

Ob.I *p* *f* *p* *f* *cresc.*

Ob.II *f* *cresc.*

Cl.I in A *f* *p* *più f* *cresc.*

Cl.II in A *mf* *f* *p* *più f* *cresc.*

Cor.ingl. *p* *f* *p* *più f* *cresc.*

Cor.I-II in E *f* *cresc.*

Cor.III-IV in F *f* *cresc.*

Fag.I-II *mf* *p* *f* *p* *più f* *cresc.*

Cl.basso in A *f* *cresc.*

Sostenuto (Margit kæmper i angst og tvil.) / (Margit kämpft in Angst und Zweifel.) **poco a poco stringendo**

Vni I *p* *mf* *p* *f* *p* *più f* *cresc.*

Vni II *p* *mf* *p* *f* *p* *più f* *cresc.*

Vle *p* *mf* *p* *f* *p* *più f* *cresc.*

Celli *p* *f* *p* *f* *p* *più f* *cresc.*

molto espress.

578 **57** *Animato* $\text{♩} = \text{♩}$

Fl.I-II *ff* *dim.* *p* *dim.* *pp*

Fl.picc. *ff* *dim.* *pp*

Ob.I *ff* *dim.* *p* *pp*

Ob.II *ff* *dim.* *p*

Cl.I in A *sfz*

Cl.II in A *f cresc.* *sfz*

Cor.ingl. *ff* *dim.* *p* *pp*

Cor.I-II in E *f cresc.* *ff* *dim.* *p* *pp* *ppp*

Cor.III-IV in F *f cresc.* *sfz* *ff* *dim.* *p* *pp*

Fag.I-II *sfz*

Cfg. *pp* Cfg.

Cl.basso in A *sfz*

Trb.I-II in F *p cresc.* *f* *dim.* *pp*

Trbn.I-II *f* *dim.* *pp*

Trbn.III *f* *dim.* *pp*

Tuba *p* *dim.* *pp* *ppp*

Tp. *pp* *dim.*

Animato $\text{♩} = \text{♩}$

Vni I *sfz* *ff* *dim.* *ppp* *trem.* *pp* *dim.*

Vni II *sfz* *ff* *dim.* *ppp* *trem.* *pp* *dim.*

Vle *sfz* *f* *dim.* *p* *dim.* *pp* *dim.*

Celli *sfz* *f* *dim.* *p* *dim.* *pp* *dim.*

Bassi *pizz.* *p*

587 58 *molto espress.*

Ob.I-II *a2* *p* *ff* *dim.*

Cl.I-II *in A* *a2* *p* *ff* *dim.*

Cor.I-II *in E* *p cresc.* *ppp* *ff*

Cor.III-IV *in F* *a2* *f* *p*

Cfg. *pp*

Trbn.I-II *mf* *p* *pp*

Trbn.III *mf* *p* *pp*

Tuba *mf* *pp*

Tp. *ppp* *cresc.*

Margit *p*
 Drik ik-ke me-re i-nat!
 Trink heu-te Nacht doch nicht mehr.

Vni I

Vni II *cresc.* *f* *dim.* *p* *pp*

Vle *cresc.* *f* *dim.* *p* *pp*

Celli *cresc.* *f* *dim.* *p* *pp*

Bassi *arco* *f* *dim.* *p*

59

596

Ob.I-II

Cl.I-II
in A

Cor.ingl.

Cor.I-II
in E

Cor.III-IV
in F

Fag.I-II

Cl.basso
in A

p mp mf cresc. ff

(leende, idet han læner sig bagover i stolen.)/
 (lehnt sich lächelnd in den Stuhl zurücke.)

Bengt

Nå; ven - ter du kan-ske på mig?
 Ah, war - test du et - wa auf mich?

Vni I

Vni II

Vle

Celli

Bassi

ff > f 3

pizz.
ff

pizz.
ff

pizz.
ff

61

612

quasi

Fl.I-II

Ob.I-II

Cl.I-II
in A

Cor.ingl.

Cor.I-II
in E

Cor.III-IV
in F

Fag.I

Fag.II

Cfg.

Cl.basso
in A

Trbn.I-II

Trbn.III

Tuba

Tp.

Margit

Vni I

Vni II

Vle

Celli

Bassi

(pludselig bestemt.)/
(plötzlich entschlossen.)

(peger.)/
(deutet darauf.)

Dit bæ - ger er fuldt.
Dein Be - cher ist voll.

Der
Dort

quasi

617

Fl.I-II

Fl.picc.

Ob.I-II

Cl.I-II
in A

Cor.ingl.

Cor.I-II
in E

Cor.III-IV
in F

Fag.I-II

Cfg.

Cl.basso
in A

Trb.I-II
in F

Trbn.I-II

Trbn.III

Tuba

Tp.

Margit

Bengt

Vni I

Vni II

Vle

Celli

Bassi

cresc.

ff

sfz

p

ma marcato

p

sfz

mf

(hun går hurtigt ud til venstre)/
(sie geht schnell links ab.)

står det.
stht er.

(rejser sig.)/
(erhebt sich.)

Jeg kan
Hab' sie

Tempo I (molto moderato; ♩ =)

6

sfz

mf

p

6

sfz

mf

p

6

sfz

mf

p

p

pizz.

p

623

Ob.I-II

Cl.I
in A

Cl.II
in A

Fag.I-II

Bengt

Vni I

Vni II

Vle

Celli

Bassi

p *cresc.* *sfz f* *f dim.* *p*

p *ma marcato*

p

p

godt li - de hen-de. Det ang - rer mig ik - ke, at jeg tog hen - de til æg - te,
doch herz-lich ger-ne. Ge - reut hat's mich nim - mer, dass ich zum Wieb sie ge - nom - men,

sfz mf *p* *sfz f* *dim.* *p* *pizz.* *p*

sfz mf *p* *sfz f*

p *sfz f* *p* *dim.* *p*

p cresc. *f* *mp dim.* *p*

p *mf* *f*

629 I

63

Ob.I *p* *mp* *p* *cresc.* *marcato* *f*

Ob.II *p* *mp* *p* *cresc.* *marcato* *f*

Cl.I in A *p* *mp* *p* *cresc.* *marcato* *f*

Cl.II in A *p* *mp* *p* *cresc.* *marcato* *f*

Cor.III-IV in F *p* *mp* *p* *cresc.* *marcato* *f*

Fag.I-II *p* *mp* *p* *cresc.* *marcato* *f*

Bengt
 skønt hun ik - ke ej - ed me-re ar - ve - gods, end bæ - ge - ret der og de søl - jer, hun stod
 bracht' sie mir auch wei - ter kei-ne Schät - ze zu als dort je - nen Be - cher und ihr sil - bern Braut ge -

Vni I *p* *p* *mf* *f*

Vni II *p* *mf* *f*

Vle *f*

Celli *f*

Bassi *p*

poco accelerando

Animato

634

Fl.I-II

Fl.picc.

Ob.I-II

Cl.I in A

Cl.II in A

Cor.ingl.

Cor.I-II in E

Cor.III-IV in F

Fag.I

Fag.II

Cl.basso in A

Trb.I-II in F

Bengt

brud med. schmei - de.

(han går til bordet ved vinduet og tager bægeret.)
(er geht an den Tisch am Fenster und nimmt den Becher.)

(Første huskarl kommer ilsomt og forskrækket ind fra baggrunden.)
(Erster Knecht kommt eilig und mit allen Zeichen des Schreckens durch den Hintergrund.)

Vni I

Vni II

Vle

Celli

Bassi

pp

p

mf cresc.

mp

f

ff

dim.

p marcato

mp marc. cresc.

ff

dim.

p marcato

mp marc. cresc.

ff

dim.

p marcato

ff

dim.

f marc. cresc.

ff

dim.

III

mp marc. cresc.

ff

dim.

mf marc.

f marc. cresc.

ff

dim.

mf marc.

f marc. cresc.

ff

dim.

p cresc.

ff

f

arco

poco accelerando

Animato

arco

p

mf

ff

arco

p cresc.

ff

f

arco

p

cresc.

ff

f

arco

p

cresc.

ff

f

arco

p

cresc.

ff

f

6

3

3

3

66

652

Ob.I-II

Cl.I-II
in A

Cor.ingl.

Cor.I-II
in E

Cor.III-IV
in F

Fag.I

Fag.II

Trbn.I-II

Trbn.III

Første
huskarl

Bengt

Vni I

Vni II

Vle

Celli

Bassi

går - den.
Hof zu.

(sætter bægeret ned.)/
(setzt den Becher hin.)

Knut Gæs - ling?
Knut Gäs - ling?

Så skal jeg da og - så!..
Da muss ich doch gleich-falls...

pizz.

pizz.

pizz.

pizz.

pizz.

poco ritenuto

658

I

ff

Fl.I-II

Fl.picc.

ff

Ob.I-II

ff

2 2

3

3

Cl.I-II
in A

ff

Cor.I-II
in E

Cor.III-IV
in F

ff

a 2

3

Fag.I-II

ff

3

Trb.I-II
in F

ff

Trbn.I-II

ff

Trbn.III

f

Tp.

ff **pp**

(han og huskarlen går ud i baggrunden:)/
(er und der Knecht gehen durch den Hintergrund ab.)

Bengt

Hent mig in far - fa - ders øk - se!
Hol mei - nes Gross - va - ters Streit - axt!

poco ritenuto

Vni I

ff arco

Vni II

ff arco

Vle

ff arco

Celli

ff p arco

3

Bassi

ff p arco

665 poco a poco accelerando

Andante sostenuto

Cl.II in A

Cor.I-II in E

Fag.I-II

Cl.basso in A

Tp.

cresc. *cresc. molto* *ff*

poco a poco accelerando

Andante sostenuto

Vni I

Vni II

Vle

Celli

Bassi

f cresc. *ff*

mf cresc. *f cresc.* *ff*

p cresc. *mf cresc.* *f cresc.* *ff*

cresc. *mf cresc.* *f cresc.* *ff*

cresc. *mf cresc.* *pp*

671

Cl.I in A

Cl.II in A

Cor.ingl.

Cor.I-II in E

Fag.I-II

Cl.basso in A

Celli div.

Bassi

p dolce *p dolcissimo*

p *mp* *pp*

p dolce *mf*

pp

p *mp* *pp*

pp *trem.* *pp* *trem.* *pp*

p *mp*

69

679

Fl.I *p* *dolcissimo*

Fl.II *pp* *pp* *sempre*

Cl.I *in A*

Cl.II *in A* *pp* *pp* *sempre*

Cor.I-II *in E* *pp* *pp* *sempre*

Vno solo *pp* *dolcissimo*

Vle div. *pp* *trem. con sord.* *pp* *trem. con sord.* *pp*

senza sord.

685

Fl.II *ppp*

Cl.II *in A* *p* *dim.* *ppp*

Vno solo *con sord.* *pp* *ppp*

Vni I div. *con sord.* *pp* *dim.* *ppp*

Vni II div. *pp* *con sord.* *dim.* *ppp*

Vle div. *p* *dim.* *ppp*

Celli *con sord.* *ppp*

SCENE II

691 accel. Andante con moto ♩ =

Vni I div.

Vni II div.

Vle div.

Celli div.

ppp *p* *pp* *poco cresc.* *pp*



(Gudmund og Signe kommer sagte og varsomt ind gennem døren til højre.)
(Gudmund und Signe treten leise und behutsam rechts durch die Tür.)

70

Vni I div.

Vni II div.

Vle

Celli

poco cresc. *ppp sempre* *mp dim.*

poco cresc. *ppp sempre* *mp dim.*

poco cresc. *ppp sempre* *mp dim.*

ppp sempre *mp dim.*

ppp sempre *mp dim.*

703 Signe (dæmpet./ (gedämpft.)
 Det må da så væ - re! Ak, at
 So muss es ge - sche - hen? Ach, zu

Gudmund (dæmpet./ (gedämpft.)
 Den y - der - ste nød os tvin - ger.
 Die äus - ser - ste Not sie zwingt uns.

Vni I div. *pp* *poco cresc.* *pp*

Vni II div. *pp* *poco cresc.* *pp*

Vle *pp* *poco cresc.* *pp*

Celli *pp* *poco cresc.* *pp*

Bassi *pp*

708 71

Signe
 dra - ge som flygt - ning fra byg - den, hvor jeg er født!
 ge - hen, so heim - lich zu flie - hen, weil du be - droht!

Vni I div. *pp* *pp* *cresc.*

Vni II div. *pp* *pp* *p cresc.* *p cresc.*

Vle div. *pp* *pp* *cresc.* *mf*

Celli *pp* *p* *cresc.* *mf*

Bassi *pp* *cresc.* *mf*

72

714

Signe

Og dog, jeg vil ik-ke kla-ge; det er jo for din skyld, jeg dra-ger af-
 Und doch, will treu zu dir ste-hen; die Hei-mat zwar nim-mer ver-ges-sen ich

Vni I div.

Vni II div.

Vle div.

Celli

Bassi



720

Signe

sted. Gud-mund, hav-de du kon-gens fred, jeg blev hos min sø-ster.
 kann. Gud-mund., wä-rest du nicht im Bann, ich blieb' bei der Schwe-ster.

Vni I div.

Vni II div.

Vle div.

Celli

729

Ob.I-II

Cl.I-II
in A

Trb.I-II
in F

Gudm.

Vni I

Vni II
div.

Vle
div.

Celli

Bassi

f

f

più f

op på gan - ge - rens bag, og gjor - de dig til sin fru - e.
Ross die jam - mern - de Braut, und wä - re weit fort ge - zo - gen.

f

pp

f

f

f

dim.

pp

f

pp

pp

pp

pizz.

arco

p

p

pizz.

arco

p

pizz.

arco

p

pizz.

arco

p

cresc. a poco a poco

pp

p

cresc. a poco a poco

arco

pp

p

cresc. a poco a poco

734 Signe (i gråd.)/
(in Thränen.)

Min ar - me sø - ster, far - vel, far - vel! Som en mo - der
Du ar - me Schwe - ster, du bleibst zu - rück! Ei - ner Mut - ter

Vni I

Vni II

Vle

Celli

Bassi

mp

mf

p

pp

p

cresc.

mf

p

pp

p

mf

p

pp

mf

p

pp

mf

740

Signe
 har du mig vog - tet og fre - det, har le - det min fod, har til him - len be - det den
 gleich hast du Lieb' mir ge - spen - det, warst Schutz mir als Kind, hast zu Gott ge - sen - det manch

Vni I
pp *mp*

Vni II
pp *mp*

Vle
pp *mp*

Celli
pp *cresc.* *mp*

744 *poco rit.* *a tempo* **75**

Signe
 from - me - ste bøn for mit held. Se, Gud - mund,
 brün - sti - ges Fleh'n für mein Glück. Sieh, Gud - mund,

Vni I
p *pp dim.* *pp* *cresc.* *pp*

Vni II
p *pp dim.* *pp* *cresc.* *pp*

Vle
p *pp dim.* *pp* *cresc.* *pp*

Celli
p *pp dim.* *pp* *cresc.* *pp*

749

Signe
 lad os i det te bæ - ger drik - - ke hen - de til; lad os øn - ske, at snart hen - des
 lass aus dem Be - cher uns trin - ken: hold sei ihr das Glück; lass uns mün - schen, dass schenll ser - de

Vni I
cresc. *mp* *dim.* *pp* *cresc.*

Vni II
cresc. *mp* *dim.* *pp* *cresc.*

Vle
cresc. *mp* *dim.* *pp* *cresc.*

Celli
cresc. *mp* *dim.* *pp* *cresc.*

Bassi
pp *cresc.*

754

Cl.I-II
in A

Cor.I-II
in E

Cor.III-IV
in F

Fag.I-II

Signe
sind må i - gen vor - de frej - digt og klart, og at Gud hen - des kvi - de læ -
Sinn ihr und Herz wie - der freu - dig und hell, dass noch Ruh', dass noch Freu - de ihr win -

Gudmund

Det
Das

Vni I
mf cresc. f cresc. f

Vni II
div.
mf cresc. f cresc. f

Vle
div.
mf cresc. f cresc. f

Celli
mf cresc. f f

Bassi
mf cresc. f f

759

Cl.I
in A

Cl.II
in A

Cor.I-II
in E

Signe

ger.
ken.

Gudm.

vil vi; lad os øn - ske, at snart hen - des sind må i - gen vor - de frei - digt og klart,
woll'n wir; lass uns wün - schen, dass schnell wer - de Sinn ihr und Herz wie - der freu - dig und hell,

Vni I

Vni II

Vle

Celli

Bassi

p

mp cresc.

mf

mf

p cresc.

dim.

p cresc.

mf

dim.

p cresc.

mf

dim.

p cresc.

mf

dim.

p cresc.

mf

768 *mf cresc.* *a tempo* *Poco animando*

Fl.I-II *f cresc.* *ff* *f cresc. sfz* *ff* *p*

Ob.I-II *mf cresc.* *ff* *p* *f cresc. sfz* *ff* *p cresc.*

Cl.I-II in A *f cresc.* *ff* *f cresc. sfz* *ff* *p cresc.*

Cor.I-II in E *mf cresc.* *f* *p* *f cresc. sfz* *ff* *p cresc.*

Cor.III-IV in F *mf cresc.* *f* *p* *f cresc. sfz* *ff* *p cresc.*

Fag.I-II *cresc.* *mf* *f* *f cresc. sfz* *ff* *p cresc.*

Trb.I-II in F *mp cresc.* *f* *p* *f* *sfz* *f* *p*

Tp. *mf* *f* *f*

Signe
vi drik - - - ke til - bunds for hen - - - de.
wir wol - - - len für sie ihn lee - - - ren.

Gudm.
- - - - - ke till - bunds for hen - - - de.
- - - - - len für sie ihn lee - - - ren.

Vni I *mf cresc.* *ff* *dim.* *f cresc. sfz* *ff* *p cresc.*

Vni II div. *mf cresc.* *ff* *dim.* *f cresc. sfz* *ff* *p cresc.*

Vle div. *mf cresc.* *ff* *dim.* *f cresc. sfz* *ff* *p cresc.*

Celli *f* *cresc.* *ff* *dim.* *f cresc. sfz* *ff* *p cresc.*

Bassi *sfz* *ff* *p cresc.*

78 Moderato ♩=

773 *a2*

Fl.I-II *mf cresc.* *ff*

Ob.I-II *mf cresc.* *ff*

Cl.I-II in A *ff* *p ma marc.*

Cor.I-II in E *ff* I *p*

Cor.III-IV in F *ff* III *p ma marc.*

Fag.I-II *ff*

Trb.I-II in F *p cresc.* *f* muta in D

Tp. *p cresc.* *f*

Signe

Gudm. (studsende./ stutzl.) (tager bægeret fra hende./ (nimmt ihr den Becher fort.) Det er Mar - gits bæ-ger. Es ist Mar - gits Be-cher.

Nej stands! Det-te bæ - ger skul-de jeg ken-de. Nein halt! Die-sen Trank, den muss ich dir weh-ren.

Moderato ♩=

Vni I *ff*

Vni II *ff*

Vle *ff*

Celli *ff*

Bassi *ff*

778

Cl.I-II
in A

Cor.ingl.

Cor.I-II
in E

Cor.III-IV
in F

Fag.I-II

Gudm.

Vle

pp

(ser nøje på det.)/
(betrachtet ihn genau.)

Ved him - len, ja, nu min - des jeg...
Beim Him - mel, ja, zum Schei - den ging's...

senza sord.

pp

783

Cl.I-II
in A

Cor.ingl.

Cor.III-IV
in F

Fag.II

Gudm.

Vni I

Vni II

Vle

Celli

p

Den gang jeg drog her - fra mon - ne mo - sten i bæ - ge - ret glø - de; hun
und da - mals es ge - schah, die - sen Be - cher sah Mar - git ich lee - ren mit

senza sord.

p

cresc.

pp

p

p

cresc.

p

cresc.

senza sord.

p

cresc.

787 80

Cl.I-II
in A

Cor.III-IV
in F

Fag.II

Gudm.
drak mig til på et fry - - - de-ligt mø-de; men ak, det blev hen-de selv til sorg og
heis - sem Wün - schen nach bald' - gem Wie-der - keh-ren; doch ach, es wur - de ihr selbst zu Not und

Vni I

Vni II

Vle

Celli

Bassi

mp *mf* *p* *dim.* *p cresc.* *sfz p*

pizz. *arco*

dim. *p cresc.* *sfz p*

dim. *p cresc.* *sfz p*

dim. *p cresc.* *sfz p*

792

Cor.III-IV
in F

Fag.I-II

Gudm.
nød. Nej, Sig-ne, drik al - drig most el - ler mjød af det - te bæ - ger.
Qual. Nein, Sig-ne, trink nie aus die - sem Po - kal, wenn er dir win - ket.

Vni I

Vni II

Vle

Celli

f *cresc.* *ff*

f *cresc.* *ff*

f *cresc.* *ff*

f *cresc.* *ff*

804 *a2*₃ *f* *a2*₃ *f*

Cor.III-IV *in F*

Fag.II *p*

Cfg. *pp*

Cl.basso *in A* *mf* *mf*

Tuba *p*

Tp. *tr*

Signe

Hys! Gud - - - mund, jeg hø-rer stem - mer og
 Horch! Gud - - - mund, ich hö-re Lärm lau-tes

Vni II *sempre p*

Vle *pp* *pp*

Celli *sempre p*

Bassi *arco* *p*

821 84

Fl.I-II *f dim.* *p* *f* *ff*

Fl.III *f* *p* *f* *ff*

Ob.I-II *f dim.* *p* *f* *cresc.* *ff*

Cl.I in A *più f* *sempre più f* *cresc.* *ff*

Cl.II in A *più f* *sempre più f* *cresc.* *ff*

Cor.ingl. *più f* *sempre più f* *cresc.* *ff*

Cor.I-II in E *f dim.* *p* *f* *cresc.* *ff*

Cor.III-IV in F *f dim.* *p* *f* *cresc.* *ff*

Fag.I *più f* *sempre più f* *cresc.* *ff*

Fag.II *f* *p cresc.* *f* *cresc.* *ff*

Cfg. *mf dim.* *pp* *mf* *cresc.* *ff*

Cl.basso in A *f dim.* *p* *f* *cresc.* *ff*

Trb.I-II in D *f* *muta in F*

Trbn.I-II *f*

Trbn.III *f*

Tuba *mf dim.* *pp* *mf* *cresc.* *f*

Tp. *mf dim.* *p cresc.* *mf* *cresc.* *f*

Signe

Marg. det? Er min hus - bond?.. Gud - - - - - mund!
Lärm? Ist mein Gat - te?... Gud - - - - - mund!

Gudm. Mar - - - - - git!
Mar - - - - - git!

Vni I *f dim.* *p* *f* *cresc.* *ff*

Vni II *f* *p* *ff* *f cresc.* *ff*

Vle *f dim.* *p cresc.* *f* *cresc.* *ff*

Celli *dim.* *p* *f* *f* *ff* *trem.*

Bassi *f* *p cresc.* *f* *f cresc.* *ff*

827

Ob.I-II *fp* *a2*

Cl.I-II *in A* *fp* *a2* II *p*

Cor.ingl. *fp*

Cor.I-II *in E* *ff* *p*

Cor.III-IV *in F* *ff* *p*

Fag.I-II *ff* *a2* *fp*

Cfg. *ff* *p* *cresc.* *fp*

Cl.basso *in A* *p*

Trbn.I-II *ff* *fp*

Trbn.III *ff* *fp*

Tuba *ff* *p* *cresc.* *fp*

Tp. *p* *cresc.*

Signe (imod hende.)/
(eilt auf ise zu.)
Mar - git, kæ - re
Mar - git, lie - be

Marg. Og Sig - - - ne!
Und Sig - - - ne!
Er I her?
Seid Ihr hier?

Vni I *trem.* *ff* *p*

Vni II *trem.* *ff* *fp* *p*

Vle *ff* *fp* *p*

Celli *ff* *fp* *p*

Bassi *ff* *p* *trem.* *fp*

834 85 a2

Fl.I-II *ff ff ff*

Fl.picc. *ff ff ff*

Ob.I-II *ff ff ff*

Cl.I-II *II*
in A
cresc. molto
ffz ff ff

Cor.ingl. *ff ff ff*

Cor.I-II *in E*
cresc. molto
ffz p p

Cor.III-IV *in F*
cresc. molto
ffz p p

Fag.I-II *ff ff ff*

Cfg. *ff ff ff*

Cl.basso *in A*
cresc. molto
ffz ff ff

Trb.I-II *in F*
ff ff ff

Trbn.I-II *ff ff ff*

Trbn.III *ff ff ff*

Tuba *ff ff ff*

Tp. *p cresc. molto ff*

Signe

Marg. *so - ster!*
Schw - ster!
(hun bemærker bægere, som Gudmund har beholdt i handen.)/ (Sie gewahrt den Becher, den Gudmund noch in der Hand hält.)
(for færdet.)/ (voll Entsetzend.)
Bæ - ge - ret! Hvem har tømt det?
Der Be - cher! Leer - test du ihn?

Gudm. *(forvirret.)/ (verwirrt.)*
Tømt?
Ich?

Vni I *p cresc. molto*
ffz ff ff ff p

Vni II *cresc. molto*
ffz ff ff ff p

Vle *cresc. molto*
ffz ff ff ff p

Celli *cresc. molto*
ffz ff ff ff p

Bassi *ff ff ff*

846

Fl.I-II *a2*

Fl.picc.

Ob.I-II *a2*

Cl.I-II *a2*
in A

Cor.ingl.

Cor.I-II
in E

Cor.III-IV
in F

Fag.I-II

Cfg.

Cl.basso
in A

Trb.I-II
in F

Trbn.I-II

Trbn.III

Tuba

Tp.

Marg.

Vni I

Vni II

Vle

Celli

Bassi

ff cresc. 3

ff cresc. 3

ff cresc. 3

ff cresc.

f

più f

ff cresc.

f

più f

ff cresc.

f

più f

ff cresc.

f

più f

ff cresc.

f

più f

ff cresc.

f

più f

f cresc.molto

mf

mf

più f

f cresc.molto

mf

mf

più f

f cresc.molto

mf

mf

più f

f cresc.molto

p

cresc.molto

de!
de!

Hjælp!
Helft!

Hjælp!
Helft!

De dør!
Sie ster - - -

f cresc.

fff cresc.

più f cresc.

ff cresc.

cresc.

ff

f

ff

f

ff

ff cresc.

ff

f

ff

f

ff

ff cresc.

ff

f

ff

f

ff

fff

858 **a 2**

Cor.III-IV
in F

Fag.I

Fag.II

Cfg.

Cl.basso
in A

Trbn.I-II

Tuba

Marg.

Anden
huskarl

Vle

Celli

Bassi

f

p

pp

pp

pp

pp

pp

p

p

p

p

Han!
Er!

Har og - så han druk - ket?..
So trank auch er dar - aus?..

hus - bond!...
Haus - herr!..

Knut
Knut

88

863

Cl.I in A

Cl.II in A

Fag.I

Fag.II

Cfg.

Cl.basso in A

Trbn.I-II

Trbn.III

Tuba

Signe

Gudmund

Anden huskarl

Vni II

Vle

Celli

Bassi

p cresc. *mf p* *cresc.* *f p* *cresc.*

pp cresc. *mfp* *pp cresc.* *fp* *pp cresc.*

p cresc. *mf p* *cresc.* *f p* *cresc.*

p cresc. *mf p* *cresc.* *f p* *cresc.*

p *mfp* *pp* *fp* *pp*

pp cresc. *mfp* *pp cresc.* *fp* *pp cresc.*

cresc. *mfp* *pp cresc.* *fp* *pp cresc.*

pp cresc. *mfp* *pp cresc.* *fp* *pp cresc.*

p *mfp* *pp* *fp* *pp*

Fæl det!
Starb er!

(drager sværdet.)/
(zieht das Schwert.)

End - nu ik - ke, vil jeg
Nein, noch lebt er, will ich

Gæs - ling har fæl - det ham!
Gäs - ling er - schlug ihn!

p cresc. *mf p* *cresc.* *f p* *cresc.*

p cresc. *mf p* *cresc.* *f p* *cresc.*

p cresc. *mfp* *pp cresc.* *fp* *pp cresc.*

p *mfp* *pp* *fp* *pp*

868

Cl.I
in A

Cl.II
in A

Fag.I-II

Cfg.

Cl.basso
in A

Trbn.I-II

Trbn.III

Tuba

Tp.

Gudm.

Vni II

Vle

Celli

Bassi

f f dim. mp dim.

f f dim. mp dim.

f f dim.

sfz f dim. p

sfz f dim. p

sfz f dim. p

sfz f dim. p

sfz f dim. p

pp

(til Margit.)/
(zu Margit.)

hå - be. Vær ro - lig; in - gen har druk-kef af
hof - fen. Sei ru - hig; nie-mand noch leer - te den

f f dim.

f f dim. mp dim. p

f f dim. mp dim. p

sfz f dim. p

stringendo

875

Trbn.I-II

p

Trbn.III

p

Tuba

p

Tp.

Gudm.

bæ - ge - ret der.
Be - cher dort.

stringendo

Vni I

f

cresc.

3

3

Vni II

f

cresc.

3

3

880 **ritardando** **Poco sostenuto**

Cl.I-II
in A

Cor.I-II
in E

Cor.III-IV
in F

Fag.I-II

Cfg.

Cl.basso
in A

Trb.I-II
in F

Trbn.I-II

Trbn.III

Tuba

Marg.

Da pri - set væ - re Gud, som frel - ste os
O Gott, ich dan - ke dir, du schirm - test uns

ritardando **Poco sostenuto**

Vni I

Vni II

Vle

Celli

Bassi

a Tempo

888

Ob.I-II *ff*

Cl.I-II in A *ff*

Cor.ingl. *ff*

Cor.I-II in E *ff*

Cor.III-IV in F *ff*

Fag.I-II *ff* *f* *p* *cresc.* *mf*

Cfg. *ff* *p* *cresc.* *mf*

Cl.basso in A *ff* *p* *cresc.* *mf*

Trb.I-II in F *ff* *f*

Trbn.I-II *ff* *f*

Trbn.III *ff* *f*

Tuba *ff* *f* *p* *cresc.* *mf*

Marg.
 al - - - le!
 al - - - le!

Første huskarl
 (Gudmund vil ile ud i baggrunden.)
 (Gudmund will durch den Hintergrund hinaus eilen.)

(hun synker ned i en stol till venstre.)/
 (sie sinkt links auf einen Stuhl.)

(Første Huskarl i døren,
 standser Gudmund)/
 (Erster Knecht kommt durch die Thür
 und hält Gudmund auf.)

I kom - men for
 Ihr kom - met zu

Vni I *ff* *p* *cresc.* *mf*

Vni II *ff* *p* *cresc.* *mf*

Vle *ff* *p* *cresc.* *mf*

Celli *ff* *f* *p* *cresc.* *mf*

Bassi *ff* *f* *p* *cresc.* *mf*

a Tempo

895 ritardando Sostenuto e grave

Cl.II *in A*

Cor.ingl.

Fag.I

Fag.II

Cfg.

Cl.basso *in A*

Tuba

Første huskarl

sent. *spät.* Herr Bengt er dod.
Herr Bengt ist tot.

Vni I ritardando Sostenuto e grave

Vni II

Vle

Celli

Bassi

92

904

Cl.II *in A*

Cor.ingl.

Fag.I

Fag.II

Cfg.

Cl.basso *in A*

Gudmund

Alt - så dog fæl - det.
Ruch - los er - schla - gen!

Første huskarl

Gæ - ster - ne og e - ders folk har fåt bugt med volds - mæn - de - ne.
Gä - ste und Knech - te be - wäl - tig - ten auch den Mör - der dar - auf.

Bassi

911

Cl.II
in A

Cor.ingl.

Fag.I

Fag.II

Cfg.

Cl.basso
in A

Første
huskarl

Knut Gæs - ling og hans mænd er bund - ne.
Sie bun - den ihn und sei - ne Hel - fer.



SCENE III

(Gudmunds svænde, gæster og huskarle fører Knut Gæsling, Erik fra Hægge og flere af Knuts mænd budne mellem sig.)
(Gudmunds Knappen, Gäste und Knechte führen Knut Gäsling, Erik von Hægge und mehrere von Knuts Gefolge gebunden in ihrer Mitte.)

917

Cl.I
in A

Cl.II
in A

Cor.ingl.

Fag.I

Fag.II

Cfg.

Cl.basso
in A

Trbn.I-II

Trbn.III

Tuba

Første
huskarl

Vni I

Vni II

Vle

Celli

Bassi

Der kom - - - mer de.
Dort kom - - - men sie.

922

Ob.I-II *a2*
mp *cresc.* *f* *dim.* *mf*

Cl.I in A *mp* *cresc.* *f* *dim.* *mf*

Cl.II in A *mp* *cresc.* *f* *dim.* *mf*

Cor.ingl. *mp* *cresc.* *f* *dim.*

Cor.I-II in E II *p* *mp* *cresc.* *f* *dim.*

Cor.III-IV in F III *mp* *cresc.* *mp* *cresc.* *f* *dim.*

Fag.I *mp* *cresc.* *f* *dim.* *mf*

Fag.II *p* *mp* *cresc.* *f* *dim.*

Cfg. *p* *mp* *cresc.* *f* *dim.*

Cl.basso in A *mp* *cresc.* *f* *dim.*

Trb.I-II in F I *mp* *mf* *dim.* *p*

Trbn.I-II *p* *mp* *cresc.* *mf* *dim.*

Trbn.III *p* *mp* *cresc.* *mf* *dim.*

Tuba *p* *mp* *cresc.* *mf* *dim.*

Vni I *p* *mp* *cresc.* *f* *f* *dim.*

Vni II *p* *mp* *cresc.* *f* *f* *dim.*

Vle *p* *mp* *cresc.* *f* *f* *dim.*

Celli *p* *mp* *cresc.* *f* *dim.*

Bassi *p* *mp* *cresc.* *f* *dim.*

93 Moderato ♩ =

928 a2

Ob.I-II *p* *mf cresc.* *f*

Cl.I in A *p* *pp* *f*

Cl.II in A *p* *pp*

Cor.ingl. *p*

Cor.I-II in E *p* *mf cresc.* *f*

Cor.III-IV in F *p* *mf cresc.* *f*

Fag.I *p* *f*

Fag.II *p* *mf cresc.* *f*

Cfg. *p*

Cl.basso in A *p mp*

Trb.I-II in F *mf* *mf* *p*

Trbn.I-II *p* *mp* *mf* *p*

Trbn.III *p* *mp* *mf* *p*

Tuba *p* *mp* *mf* *p*

Knut *f*

Fru Mar - git!
Frau Mar - git!

Vni I *p* *mf cresc.* *f*

Vni II *p mp* *mf cresc.* *f*

Vle *p* *mf cresc.* *f*

Celli *p mp* *mf cresc.* *f*

Bassi *p* *mf cresc.* *f*

933

Ob.I-II *a2*

Cl.I-II *in A*

Cor.I-II *in E* *a2*

Fag.I-II

Knut

Vni I *sul G*

Vni II *sul G*

Vle

Celli

Bassi

Kræv hvad bod I vil; jeg er re - de til at be - ta - le den.
 Ver - langt, was Ihr wollt; je - de Bu - sse zal' ich Euch gar-gern.

f mp mf f cresc.

f mp mf f cresc.

f mp mf f

f mp mf f

f mp mf f

f mp mf f

938 poco rit. 94 Sostenuto

Cl.II *in A*

Cor.ingl.

Fag.I *ff* *mf dim.* *p*

Fag.II *ff* *mf dim.* *p*

Cfg.

Cl.basso *in A*

Margit

Jeg kræ-ver in - tet.
Ich for-dre nichts mehr.

poco rit. Sostenuto

Vni I *ff* *dim.* *mf dim.* *p*

Vni II *ff* *dim.* *mf dim.* *p*

Vle *ff* *mf dim.* *p*

Celli *ff* *mf dim.* *p*

Bassi *ff* *mf dim.* *p*

944

Cl.II
in A

Cor.ingl.

Fag.I

Fag.II

Cfg.

Cl.basso
in A

Margit

Vni I

Vni II

Vle

Celli

Gud må døm-me os al-le. Dog jo,
Gott er rich-te uns al-le. Doch nein,

mp

mp

mp

mp

mp

mp

p

p

p

p

969

Ob.I-II *f* *mf* *f* *a2*

Cor.I-II *in E* *f* *a2* *p* *p*

Cor.III-IV *in F* *f* *mf* *a2*

Fag.I-II *f* *mf* *f*

Trb.I-II *in F* *mf*

Gudmund

(pa et vink af Margit blir Knut, Erik og Knuts mænd løste.)
(Auf Margits Wink werden Knut, Erik und Knuts Mannen die Fesseln abgenommen.)

Jeg?
Ich?

Knut
vær-dig-hed i - gen, så tal godt for mig hos kon - gen.
Eh - ren-stel - len kommst, oh, dann sprich für mich beim Kö - - nig.

Vni I *f* *p* *pizz.* *f* *arco* *p*

Vni II *f* *p* *f* *arco* *p*

Vle *f* *p* *f* *arco* *p*

Celli *f* *p* *f* *arco* *p*

Bassi *f* *p* *f* *arco* *p*

982

Cl.I
in A

Cl.II
in A

Fag.I

Fag.II

Signe

Margit

Gudmund

Vni I

Vni II

Vle

Celli

Bassi

f *dim.* *mf* *dim.*

f *dim.* *mf* *dim.*

f *dim.* *mf* *dim.*

f *dim.* *mf* *dim.*

p *f* *dim.* *mf* *dim.*

f *dim.*

(om hendes hals.)
(sinkt ihr um den Hals.)

Kæ - - re sø - ster!
Lie - - be Schwe - ster!

væ - re ned jer beg - ge!
Frie - de mit euch Bei - den!

Tak,
Dank,

987

Ob.I-II

Cl.I
in A

Cl.II
in A

Cor.I-II
in E

Cor.III-IV
in F

Fag.I

Fag.II

Gudm.

Vni I

Vni II

Vle

Celli

Bassi

mp *espr.* *a 2* *mf* *f* *ff*

mp *espr.* *mf* *f* *ff*

mp *espr.* *mf* *f* *ff*

p *dolce espr.* *p* *mf* *f* *ff*

p *mp* *mf* *f* *ff*

p *mp* *mf* *f* *ff*

Mar - git!
Mar - git!

Og nu far -
Und nun, Fahr -

mf *f* *ff*

mf *f* *ff*

mf *f* *ff*

p *mf* *f* *ff*

pizz. *arco*
mf *cresc.* *ff*

101

991 *a2* ritard. Poco meno

Ob.I-II *f* *f cresc.* *sffz*

Cl.I-II in A *f* *f cresc.* *sffz p*

Cor.ingl. *f* *f* *f cresc.* *sffz p*

Cor.I-II in E *f* *f* *f cresc.* *sffz* muta in F

Cor.III-IV in F III *f* *f cresc.* *sffz* *sffz p*

Fag.I-II *f* *f* *f cresc.* *sffz*

Cl.basso in A *f* *f* *f cresc.* *sffz* *pp*

Trbn.I-II *f cresc.* *sffz*

Trbn.III *f cresc.* *sffz*

Gudm. vel. wol. (lyttende.)/ (lauscht.) Hys; Horch;

Vni I ritard. Poco meno *f* *f cresc.* *sffz*

Vni II *f* *f* *f cresc.* *sffz*

Vle *f* *f* *f cresc.* *sffz*

Celli *f* *f* *f cresc.* *sffz*

Bassi *f* *f* *f cresc.* *sffz*

995

CL.I-II
in A

Cor.ingl.

Cor.III-IV
in F

Fag.I-II

Cl.basso
in A

Signe

Gudm.

Bassi

sfzp *cresc.* *f*

sfzp *cresc.* *f*

sfzp *cresc.* *f*

(angst./
(ängstlich.)

Der kom-mer frem - me - de folk!
Was wol - len Frem - de jetzt hier?

jeg hø-rer hov - slag i går - den.
ich hö-re Huf - schlag im Ho - fe.

102

998

CL.I-II
in A

Cor.ingl.

Cor.III-IV
in F

Fag.I-II

Trbn.I-II

Trbn.III

Tuba

Signe

Margit

Margit

Tredje huskarl
(i døren i baggrunden.)
(Dritter Knecht in der Thür im Hintergrund.)

Kon-gens mænd står u - den - før.
Kö - nigs - bo - ten steh'n am Thor.

Kor af kvinder of mænd

sopr.

CORO alt

ten.

Bassi

sfzp *cresc.* *ff*

sfzp *cresc.* *ff*

f *cresc.* *ff*

f *cresc.* *ff*

f *cresc.* *ff*

mf

Å, her - re i him - len! (farer op i skræck.)/
O Herr Gott im Him - mel! (zuckt vor Schreck zusammen.)

Kon - - - gens mænd!
Kö - - - nigs - bo - ten!

Kon - gens mænd!
Kö - nigs - bo - ten!

Kon - gens mænd!
Kö - nigs - bo - ten!

De sø - ger Gud-mund
Sie su - chen Gud-mund

1002

Cl.I-II
in A

Cor.ingl.

Cor.III-IV
in F

Fag.I-II

Trb.I-II
in F

Trbn.I-II

Trbn.III

Tuba

Gudm.

Knut

Tredje
huskarl

Bassi

f *sfz p* *cresc.* *f* *sfz f* *cresc.*

f *sfz p* *cresc.* *f* *sfz f* *cresc.*

IV *sfz p* *f* a2

I *f* *sfz p* *cresc.* *f* *sfz f* *cresc.*

a2 *f* *cresc.* *ff* *f* *cresc.*

f *cresc.* *ff* *f* *cresc.* a2 *f* *cresc.*

f *cresc.* *ff* *f* *cresc.* *ff* *f* *cresc.*

f *cresc.* *ff* *f* *cresc.* *ff* *f* *cresc.*

Så er alt for - bi!
Nun ist al - les aus!

Nej, Gud-mund,
Nein, Gud-mund,

Alf - søn.
Alf - son.

SCENE IV
(Kongens sendebud med følge kommer ind fra baggrunden)/
(Des Königs Sendbote mit Gefolge kommt durch den Hintergrund.)

1014 **Più sostenuto**

Ob.I-II
8 8 a2
fff cresc. ffff

Cl.I-II in A
fff cresc. ffff

Cor.ingl.
fff cresc. ffff

Cor.I-II in F
fff cresc. ffff

Cor.III-IV in F
fff cresc. ffff

Fag.I-II
fff cresc. ffff

Cfg.
fff cresc. ffff

Cl.basso in A
fff cresc. ffff

Trb.I-II in F
fff cresc. ffff

Trbn.I-II
fff cresc. ffff

Trbn.III
fff cresc. ffff

Tuba
fff cresc. ffff

Tp.
ff cresc. ffff

Vni I
trem. fff cresc. ffff

Vni II
trem. fff cresc. ffff

Vle
trem. fff cresc. ffff

Celli
fff cresc. ffff

Bassi
fff cresc. ffff

1022 **Più mosso; molto moderato; ♩ =**

Ob. I-II
Cl. I-II in A
Cor. I-II in F
Cor. III-IV in F
Fag. I-II
Trb. I-II in F
Trbn. I-II
Trbn. III
Tuba
Bassi

f dim. p cresc. f cresc. ff

p cresc. f cresc. ff

f dim. p cresc. f cresc. ff

f dim. p cresc. f cresc. ff

p cresc. f cresc. ff

f dim. p cresc. mf cresc. ff

f dim. p cresc. mf cresc. ff

f dim. p cresc. mf cresc. ff

mf cresc. ff

Sendebudet

I kon - gens navn og æ - rend sø - ger jeg e - der, Gud - mund Alf - søn.
In Kö - nigs Nam' und Auf - trag su - che ich Euch hier; Gud - mund Alf - son.

Più mosso; molto moderato; ♩ =

1028 104

Ob.I-II

Cl.I-II
in A

Cor.I-II
in F

Fag.I-II

Cl.basso
in A

Trb.I-II
in F

Trbn.I-II

Trbn.III

Tuba

Gudmund

Her står jeg. Men jeg er skyld - fri, det svær - ger jeg højt og dyrt.
 Hier steh' ich. Doch ich bin schuld - los. Ich schwör es Euch hei - lig und hoch.

Sendeb.

Det ved vi
Das weiss ein

Vni I

Vni II

Vle

Celli

Bassi

105

1033

Ob.I-II

Cl.I-II
in A

Cor.I-II
in E

Cor.III-IV
in E

Fag.I-II

Trb.I-II
in E

Trbn.I-II

Trbn.III

Tuba

Gudm.

Sendeb.

(Bevægelse
blandt de forsamlede)/
(Bewegung unter den
Anwesenden.)

Hvor - le - des?
Was hör' ich?

al - le. Je-der. Jeg har be - fa - ling at by - de e - der til gæst i kon - gens
Euch nach des Kö - nigs Hof zu brin-gen, so lau - tet mein Be -

1038

Ob.I-II *f* *mp* *mf*

Cl.I-II in A *f* *p* *mp* *mf*

Cor.I-II in F *f* *mp* *mf*

Cor.III-IV in F *f* *mp* *mf*

Fag.I-II *f* *p* *a2* *mp* *mf*

Cl.basso in A *f* *p* *mp* *mf*

Trb.I-II in F *mf* *mp*

Trbn.I-II *mf*

Trbn.III *mf*

Sendeb.
 gård. Han skæn - ker e - dert sit ven - skab, som før, og ri - ge for - le - nin - ger der -
 fehl. Er Er schenkt Euch sei - ne Freundschaft wie einst, und herr - li - che Le - hen noch da -

Vni I *f* *3* *dim.* *p*

Vni II *f* *3* *dim.* *p*

Vle *div.* *f*

Celli *f*

Bassi *pizz.* *f*

1042

Ob.I-II *f dim.* *p*

Cl.I-II in A *f dim.* *p*

Cor.ingl. *mp sfz p*

Cor.I-II in F *f dim.* *mp*

Cor.III-IV in F *f dim.* *sfz p*

Fag.I-II *f dim.* *mp sfz p*

Cl.basso in A *f dim.* *mp sfz p*

Trb.I-II in F *mf dim.* *mp sfz p*

Trbn.I-II *mf dim.*

Trbn.III *mf dim.*

Tuba *mf dim.*

Gudmund

Men så sig mig da?..
 A - ber sagt mir doch?..

Sendeb. *p*

til. E - ders a - vinds-man, kans - le - ren Au - dun
 zu. Der euch feind - lich war, Reichs-kan-zler Au - dun

Vni I *f 3 f 3 dim.* *p*

Vni II *f 3 f 3 dim.*

Vle *f 3 dim.* *p*

Celli *f dim.*

Bassi *f dim.*

Ob.I-II *mf* *p*

Cl.I-II *in A* *mf* *a2 mp* *p*

Cor.I-II *in F* II *mf* *p*

Cor.III-IV *in F* *a2 muta in E* *f*

Fag.I-II *mf* *f* *mp* *p*

Cl.basso *in A* *mf* *f* *mp* *p*

Trb.I-II *in F* *mf* *muta in E*

Tp. *mf*

Gudm. *Kans-le-ren!*
Der Kanz - ler!

Sendeb. *Hug-leik-søn er fal - den.*
Hug-leik-son ist ge - fal - len. *For tre da - ge*
Vor drei Ta - gen

CORO *p*
Fal - den.
Ge - fal - len.
p
Fal - den.
Ge - fal - len.
p
Kans - le - ren!
Der Kanz - ler!
p
Kans - le - ren!
Der Kanz - ler!

Vni I *ff*

Vni II *ff*

Vle *ff*

Celli *ff*

Bassi *arco ff*

1063 108

Cl.I
in A

Cl.II
in A

Fag.I

Fag.II

Cfg.

Tp.

Margit

Vni II

Celli

ppp *p* *cresc.*

ppp *p* *cresc.*

ppp *p* *cresc.*

ppp *pppp*

Så føl - ger straf - fen i brø - derns fjed!
Es folgt die Stra - fe so je - der Schuld!

pp

pp

1070 **Andante sostenuto; ♩=**

Cl.I
in A

Cl.II
in A

Fag.I

Fag.II

Margit

Vni I

Vni II

Vle

Celli

mf *p* *cresc.* *mf*

mf *p*

mf *p*

mf

(går hen mellem Gudmund og Signe.)/
(tritt zwischen Gudmund und Signe.)

Skær - men-de eng - le, from - me og
Schir - men-de En - gel, dort in den

pp *p* *cresc.* *mf* *cresc.* *f* *dim.* *p*

p *cresc.* *mf* *cresc.* *f* *dim.* *p*

mf *cresc.* *f* *dim.* *p*

p *cresc.* *mf* *cresc.* *f* *dim.* *p*

Andante sostenuto; ♩=

1077 109

Margit

mil - de, har nå - digt sku - et i - nat til mig ned, og red - det mig før det var for
 Hö - hen, Ihr habt die - se Nacht mich be - wahrt vol - ler Huld, und ret - tet mich, eh' die That ge -

Vni I

Vni II

Vle

Celli

1084 110

Margit

sil - - - de. Nu ved jeg, at li - vet vil me - re
 sche - - - hen. Nun weiss ich, dass mehr noch ver - langt das

Vni I

Vni II

Vle

Celli

Bassi

p

1091 111

Ob.I-II
 Cl.I-II
in A
 Cor.ingl.
 Cor.I-II
in E
 Cor.III-IV
in E
 Fag.I-II
 Cl.basso
in A
 Tp.
 Margit
 Vni I
 Vni II
 Vle
 Celli
 Bassi

p cresc. *f* *dim.* *psfz* *f*
p cresc. *f* *dim.* *psfz* *f*
f *dim.* *psfz* *f*
f *dim.* *p* *f*
p cresc. *f* *dim.* *p* *psfz* *f*
p *f*
 si - ge, end jor - dens gam - men, end ver - dens ri - ge. Jeg har
 Le - ben, als ei - len Wün - schen Ge - hör zu ge - ben. Hab' den
 trem. *p cresc.* *f* *dim.* *p cresc.* *fp*
 trem. *p cresc.* *f* *dim.* *p cresc.* *fp*
 trem. *p cresc.* *f* *dim.* *p cresc.* *fp*
 trem. *p cresc.* *f* *dim.* *p*
 pizz. *p cresc.* *f* *f*

1098

Ob.I-II
Cl.I-II
in A
Cor.ingl.
Cor.I-II
in E
Cor.III-IV
in E
Fag.I-II
Cl.basso
in A
Tp.
Margit
Vni I
Vni II
Vle
Celi
Bassi

psfz *f*
psfz *f*
psfz *f*
p *f* *p*
p *f* *p*
psfz *f*
psfz *f*
p *f* *p*
p *f* *p*
cresc. *fp*
cresc. *fp*
cresc. *fp*
pizz. *f*
f

følt den an-ger, den ræd-sel vild, som kom-mer, når sjæ-len er sat på
bit-tern Sta-chel der Reu' ge-fühlt, ich hab' um das Heil mei-ner Seel' ge-

112

1104

Fl.I-II: *p*, *dim.*, *pp*

Ob.I-II: *p*, *dim.*, *pp*

Cl.I-II in A: *a2 espr.*, *p*, *dim.*, *pp*

Cor.ingl.: *espr.*, *p*, *dim.*, *pp*

Cor.I-II in E: *p*

Cor.III-IV in E: *p*

Fag.I-II: *a2 espr.*, *p*, *dim.*, *pp*

Cl.basso in A: *espr.*, *p*, *dim.*, *pp*

Tp.: *dim.*, *pp*

Margit: *spil. spielt.*

Vni I: *dim.*, *dim.*, *pp*

Vni II: *dim.*, *pp*

Vle: *dim.*, *pp*

1111 113

Fl.I-II

Ob.I-II

Cor.III-IV
in E

Tp.

Margit

Gud - mund, før hen-de hjem som brud. E-ders
Gud - mund, führ Sig-ne heim als Braut. Eu - er

Vni I

Vni II

Vle

Celli

pp

(hun lægger deres hænder sammen.)/
(legt ihre Hände zusammen.)

pp *p* *dim.* *pp*

pp *p* *dim.* *pp*

pp *p* *dim.* *pp*

pp *p* *dim.* *pp*

pp *p* *dim.* *pp*



(I dette øjeblik står solen op og kaster sit skær ind i stuen.)/
(In diesem Augenblick geht die Sonne auf und wirft ihren leuchtenden
Schein in das Gemach.)

1120 114

Margit

pagt er from; den skær - mes af Gud!
Bund ist fromm, denn Gott Ihr ver - traut!

Vni I

Vni II

Vle

Celli

pp dim. *ppp*

pp dim. *ppp*

pp dim. *ppp*

pp dim. *ppp*

1129

Fl.I-II
Ob.I-II
Cl.I in A
Cl.II in A
Cor.I-II in E
Cor.III-IV in E
Tp.
Vni I
Vni II
Vle
Celli

pp
pp *poco cresc.*
pp
p *cresc.*
p *cresc.*
p *cresc.*
p *cresc.*
poco cresc.
poco cresc.
poco cresc.
poco cresc.
poco cresc.
p *cresc.*
p *cresc.*
p *cresc.*
p *cresc.*

115

1137 **Sostenuto** **a tempo** *espr.*

Ob.I *f dim. p*

Ob.II *f dim.*

Cl.I in A *f dim. p espr.*

Cl.II in A *f dim. p*

Cor.I-II in E *mp cresc. f dim. p a2*

Cor.III-IV in E *f dim. p*

Fag.I-II *f dim. p*

Trbn.I-II *mf*

Trbn.III *mf*

Tp. *f*

Gudmund

Sig - ne, min viv! Se da - gen rin - der; det er vor un - ge
 Sig - ne, mein Weib! Du mir ver - bun - den; rei - chest mir heut' den

Sostenuto **a tempo**

Vni I *f dim. p*

Vni II *f dim. p*

Vle *f dim. p*

Celli *f dim. p pizz. mp*

Bassi *ff pizz. arco pp p*

1151

ritard. Più sostenuto

Cl.I-II in A

Cor.I-II in E

Cor.III-IV in E

Fag.I-II

Trb.I-II in E

Arpa

Signe

Vni I

Vni II

Vle

Celli

Bassi

pp cresc. f

pp cresc. f

pp cresc. f dim.

pp cresc. mf

p

dim. pp cresc. f

dim. pp cresc. f

dim. pp cresc. f

dim. pp cresc. f dim. pp

pizz. f mf

dig og din har - pes slag. Min æd - le san - ger,
 dir und der Har - fe Ton. Mein ed - ler Sän - ger,

1159

Ob. I-II

Cl. I-II
in A

Cor. ingl.

Cor. III-IV
in E

Fag. I-II

Signe

i sor - rig og lyst slå kun din har - pe, som bedst du lær - te;
in Kum - mer und Lust spiel nur die Har - fe, lass sie er - klin - gen;

Vni I

Vni II

Vle
div.

Celli

Bassi

mp

p *poco cresc.*

mp

IV *p* III *poco cresc.*

p *p*

cresc. poco

cresc. poco

cresc. poco

cresc. poco

p *mp*

mf

a Tempo (Andante sostenuto)

1172

Ob.I-II

Cl.I-II in A

Cor.ingl.

Cor.I-II in E

Cor.III-IV in E

Fag.I-II

Cfg.

Cl.basso in A

Trb.I-II in E

Tp.

Signe

fryd og i smer - - - - - te.
auf - wärts sich schwin - - - - - gen.

pp *dolcissimo*

pp

CORO

(synges af alle, undantagen Signe, Margit og Gudmund)

(von allen mitzusingen. Signe, Margit udn Gudmund ausgenommen.)

O - ver jor - den vog - ter ly - sets ø - je,
Got - tes Au - gen uns - re Nacht er - hel - len,

ppp *sotto voce*

O - ver jor - den vog - ter ly - sets ø - je,
Got - tes Au - gen uns - re Nacht er - hel - len,

ppp *sotto voce*

O - ver jor - den vog - ter ly - sets ø - je,
Got - tes Au - gen uns - re Nacht er - hel - len,

ppp *sotto voce*

O - ver jor - den vog - ter ly - sets ø - je,
Got - tes Au - gen uns - re Nacht er - hel - len,

a Tempo (Andante sostenuto)

Vni I

Vni II

Vle

Celli

Bassi

pp *ppp*

1179 120

Ob.I-II *pp* *poco cresc.*

Cl.I-II in A *pp* *poco cresc.*

Cor.I-II in E *pp* *poco cresc.*

Cor.III-IV in E *pp* *poco cresc.*

Fag.I-II *pp* *poco cresc.*

Cl.basso in A *pp* *poco cresc.*

CORO

vær - ner kær - ligt om den from-mes fjed, sen - der trø - stens mil - de strå - ler
er, der From - men Hü - ter und ihr Stab, sen - det Huld und mil - den Trost her -
poco cresc.

vær - - kær - - om from - fjed, sen - der trø - - mil - strå -
er, From - - Hü - und Stab, sen - det Huld mil - Trost
poco cresc.

vær - - kær - - om from - fjed, sen - der trø - stens mil - strå - ler
er, From - - Hü - und Stab, sen - det Huld und mil - Trost her -
poco cresc.

vær - - kær - - om from - fjed, sen - der trø - - mil - strå -
er, From - - Hü - und Stab, sen - det Huld mil - Trost

Vni I *poco cresc.*

Vni II *poco cresc.*

Vle *poco cresc.*

Celli *poco cresc.*

Bassi *pp* *cresc.* arco pizz.

1186

Ob.I-II *p cresc.* *mf*

Cl.I-II in A *p cresc.* *mf*

Cor.ingl. *p cresc.* *mf*

Cor.I-II in E *p cresc.* *mp* *mf*

Cor.III-IV in E *p cresc.* *mf*

Fag.I-II *p cresc.* *mf*

Cfg. *mp cresc.*

Cl.basso in A *p cresc.* *mf*

Trb.I-II in E *p*

Tp. *p*

ned, ab, sen - - der tro - stens mil - de strå - ler ned;
 ab, sen - - - det Huld und mil - den - Trost her - - ab;

più cresc.

ned, ab, sen - - der tro - - - mil - de strå - ler ned;
 ab, sen - - - det Huld mil - den - Trost her - - ab;

più cresc.

ned, ab, sen - - der tro - stens mil - de strå - ler ned;
 ab, sen - - - det Huld und mil - den - Trost her - - ab;

più cresc.

ned, ab, sen - - der tro - - - mil - de strå - ler ned;
 ab, sen - - - det Huld mil - den - Trost her - - ab;

Vni I *p cresc.* *mf*

Vni II *p cresc.* *mf*

Vle *p cresc.* *mf*

Celli *p cresc.* *mf*

Bassi *mp* *arco p cresc.* *mf*

1192 121 *mf espr.* *cresc.*

Ob.I-II *f* *pp* *p*

Cl.I-II in A *f* *mf espr.*

Cor.ingl. *f* *pp* *mf espr.* *cresc.*

Cor.I-II in E *f* *pp* *mf espr.* *cresc.*

Cor.III-IV in E *f* *pp* *p*

Fag.I-II *f* *mf espr.*

Cfg. *f* *pp* *p*

Cl.basso in A *f* *pp* *mf espr.* *cresc.*

Trb.I-II in E *mf* *pp* *pp* *p*

Trbn.I-II *mf* *pp* *pp* *p*

Trbn.III *mf* *pp* *pp* *p*

Tuba *mf* *pp*

Tp. *mf* *pp*

Arpa *ff* *p* *mp* *cresc.* *mf* *cresc.*

CORO

p *mp*

lo - - - - - vet, lo - - - - - vet,
 prei - - - - - set, prei - - - - - set,

p *mp*

lo - - - - - vet, lo - - - - - vet,
 prei - - - - - set, prei - - - - - set,

p *mp*

lo - - - - - vet, lo - - - - - vet,
 prei - - - - - set, prei - - - - - set,

p *mp*

lo - - - - - vet, lo - - - - - vet,
 prei - - - - - set, prei - - - - - set,

Vni I *f* *p cresc.* *mp cresc.*

Vni II div. *f* *p cresc.* *mp cresc.*

Vle div. *f* *p cresc.* *mp cresc.*

Celli *f* *p cresc.* *mp cresc.*

Bassi *f* *p* *mp*

1197

Ob.I-II
 Cl.I-II in A
 Cor.ingl.
 Cor.I-II in E
 Cor.III-IV in E
 Fag.I-II
 Cfg.
 Cl.basso in A
 Trb.I-II in E
 Trbn.I-II
 Trbn.III
 Tuba
 Arpa
 CORO
 Vni I
 Vni II div.
 Vle div.
 Celli
 Bassi

lo - - - - - vet væ - re her - - - - - ren i re det høj - - - - -
 prei - - - - - set hoch den Schöp - - - - - fer al - - - - - ler Wel - - - - -

lo - - - - - vet væ - re her - - - - - ren i re det høj - - - - -
 prei - - - - - set hoch den Schöp - - - - - fer al - - - - - ler Wel - - - - -

lo - - - - - vet væ - re her - - - - - ren i re det høj - - - - -
 prei - - - - - set hoch den Schöp - - - - - fer al - - - - - ler Wel - - - - -

lo - - - - - vet væ - re her - - - - - ren i re det høj - - - - -
 prei - - - - - set hoch den Schöp - - - - - fer al - - - - - ler Wel - - - - -

1202

Ob. I-II
Cl. I-II
in A
Cor. I-II
in E
Cor. III-IV
in E
Fag. I-II
Cfg.
Cl. basso
in A
Trb. I-II
in E
Trbn. I-II
Trbn. III
Tuba
Arpa

Tæppet falder/Der Vorhang fällt

CORO
Vni I
Vni II
div.
Vle
div.
Celli
Bassi

Wilhem Stenhammar

Wilhelm Stenhammar (1871–1927) tillhör de stora namnen i svensk musikhistoria – i dag mest känd som tonsättare, under sin korta livstid lika respekterad som pianist och dirigent. Det hör till saken att Stenhammar var verksam när det moderna musiklivet formades, och de främsta namnen under denna epok har aldrig förlorat sin lyskraft. För Stenhammars del illustreras det av de kompositioner som stadigt behållit sin plats som repertoarverk, i första hand hans första pianokonsert (b-moll), *Två sentimentala romanser* för violin och orkester, pianoverket *Sensommarnätter*, solosånger som ”Flickan kom från sin älsklings möte” samt körsångerna ”Sverige” och ”I seralliets have”.

Wilhelm Stenhammar skaffade sig en gedigen och framför allt bred musikalisk skolning: pianostudier vid Richard Anderssons musikskola, orgel för Wilhelm Heintze och August Lagergren, kontrapunkt för Joseph Dente, komposition för Emil Sjögren och Andreas Hallén. Som så många andra svenska musikstudierande vid denna tid, och tidigare, för Stenhammar också utomlands, till Berlin för pianostudier.

Redan under studietiden började Stenhammar framträda som pianist, men också komponera. Som pianist inledde han ett samarbete med violinisten Tor Aulin och dennes stråkkvartett som skulle komma att utveckla kammarmusicerande i Sverige. Deras turnéer runt om i landet är legendariska.

Stenhammar var dirigent för kören Filharmoniska sällskapet i Stockholm 1897–1900. 1902 var han med att grundade det som idag benämns Kungliga Filharmonikerna i Stockholm. Han dirigerade i perioder också vid Kungl. Teatern och var åren 1907–22 konstnärlig ledare för dåvarande Göteborgs orkesterförening. Wilhelm Stenhammar komponerade parallellt med sin verksamhet som pianist och dirigent. Periodvis tog dock de sistnämnda engagemangen över, men som fulltecknad musiker och dirigent behövde han å andra sidan inte komponera på beställning såsom flera av hans tonsättarkolleger tvingades till.

Wilhelm Stenhammar blev invald som ledamot nr 501 i Kungl. Musikaliska akademien den 29 november 1900.

© Gunnar Ternhag, Levande muskarv

Gildet på Solhaug

”Av en tillfällighet vorden förlovad med en liten elev i R[ichard] A[ndersson]:s musikskola hösten 1891. Hon hette Signe. Resultat: ’Gildet på Solhaug.’” I sin självbiografiska skiss från början av 1920-talet, sammanfattar Stenhammar på detta sätt tillkomsten av operan *Gildet på Solhaug*.

Han var tjuogoett år när han påbörjade arbetet, men vilka erfarenheter hade han av den större musikdramatiken? Ungdomsverken utgörs av sånger och små körstycken, till exempel tillkom sången ”I skogen” när han var sexton år. Men det är i de stort upplagda verken *Florez och Blanzefflor* (Oscar Levertin) och *Snöfrid* (Viktor Rydberg) som Stenhammar definitivt tar steget in i ett musikdramatiskt tänkande. Dessa verk har karaktären av ballader för soli, kör och orkester men bär ändå tydliga drag av Wagnerupplevelser. Från att tidigare ha influerats av de skandinaviska tonsättarna August Söderman, Edvard Grieg, Halfdan Kjerulf och måhända även Johan Svendsen, mötte han Beethoven, Schumann, Bach och Brahms hos sin pianolärare Richard Andersson. Via dessa får han en ingång till den senromantiska musikvärlden och utan tvekan hade det en betydelse att Fredrika Stenhammar (hans ingifta faster) var den första betydande Wagnersångerskan i Sverige med roller som Elisabeth i *Tannhäuser* och Elsa i *Lohengrin*. Själv plockade Stenhammar fram klaverutdragen till dessa operor, som han studerade och spelade. Vi vet att man ofta samlades i Levertins hem för att höra Stenhammar spela och sjunga ur bland annat *Parsifal* men troligen också andra Wagnerverk som *Tristan och Isolde*.

Det fanns också i det svenska musiklivet en stor debatt kring Wagner, förd med stort kunnande och stor hetta. Pionjärerna för Wagner i Sverige deltog i diskussionen, i första hand Andreas Hallén, men även

Söderman, som under sina Leipzigår hört *Tannhäuser* och inspirerats av Wagners harmonik och formtänkande. Hallén, som för övrigt var Stenhammars lärare, hade 1881 på Liszts rekommendation fått sitt musikdrama *Harald Viking* uppfört i Leipzig. Verket väckte stort intresse som ett av de bästa exemplen på ett självständigt konstverk i Wagners efterföljd. 1884 gavs operan i Stockholm och blev det första verk där idéerna om musikdramat, allkonstverket och användandet av ledmotiv genomsyrar text och musik. Men helt trogen Wagner var ändå inte Hallén. Martin Tegen hävdar i en analys av verket att det ”är ett intressant och lyckat försök att inympa en nationell-folklig ton i den Wagner-Lisztska stilen”.

Året innan hade Adolf Lindgrens skrift *Om Wagnerismen* publicerats. Lindgren var den ledande musikforskaren och kritikern under slutet av 1800-talet och hade redan 1874 publicerat en artikel i ämnet. Han argumenterar under starkt inflytande av Eduard Hanslick och menar bland annat att ”musiken strykes bort ur konsternas syskonskara” genom ledmotivtekniken. Lindgren kan knappast sorteras in bland anti-wagnerianerna, därtill var han alltför fångad av musiken, men hans kritik balanserade den Wagnerkult som kom att utvecklas inte minst genom Wilhelm Peterson-Bergers skrifter och debattartiklar.

För Stenhammars del gällde att i första hand gå tillbaka till källorna, till Wagners musik; det var där inspirationen kunde hämtas direkt. Han studerade klaverutdragen och partituren och fick därigenom omedelbar närhet till de för honom förebildliga verken. Där Peterson-Berger studerade skrifterna, där kunde Stenhammar musiken, och genom detta fick han en direkt ingång till musikdramats kärna utan att behöva en textförståelse.

Efter det att *Snöfrid* avslutats 1891 påbörjade Stenhammar på våren 1892 sitt arbete med *Gildet*. På sommaren 1893 fullbordade han verket. Den danske musikförläggaren Henrik Hennings och hans Det Nordiske Forlag blev genast intresserade och man kontaktade operahusen i Köpenhamn, Berlin och Stockholm utan att få något som helst gehör. Överhuvudtaget var *Gildet* det dominerande ämnet i korrespondensen mellan Hennings och Stenhammar under 1890-talets början. Ett brevcitat från juni 1895 är centralt för verkets tillkomst (citerat ur Bo Wallners Stenhammarbiografi):

Idag om tre månader skola Signe och jag ha bröllop, – om allt går så, som vi hoppas! Och i brudgåva vill jag skänka henne ’Gildet’. Det är det bästa jag har att giva henne. Alltså, Henrik, på första sidan låta vi trycka:

”Till Signe”

När så Hennings publicerade klaverutdraget 1896 fanns inte denna tilläggnan. Under mellantiden hade dramatiken flödat, alltifrån att bröllop bestämts till hösten 1895 till uppslagen förlovning någon gång under första halvåret 1896. Lägg därtill att den självbiografiska skissen också talar om att han träffat en annan: ”Göteborg i februari 1896. Helga Marcia...”, den Helga som sedermera blev hans hustru.

Under de följande åren kom Stenhammar att distansera sig från sin opera. I ett brev till Hennings i september 1898 talar han om att det bara är ”för den intimare vänkretsen”. Kopplingen mellan liv och verk gjorde beröringen ömtålig.

Visst är det en förälskad Stenhammar som komponerar *Gildet på Solhaug*: sällan har väl hans orkestersats varit så klangrik, ljusflödande och extatisk! Läsefrukter från Richard Strauss’ partitur finns, men hos Stenhammar är det lite mer behärskat, ibland återhållet, men med en befriande lidelse i sången mellan operans Signe och hennes Gudmund. Och vilken mästare visar sig inte den unge Stenhammar vara i att fånga de mörka stämningarna och onda anslagen i originella klangkonstellationer i sin orkester! Här finns en boren musikdramatiker, som senare kom att begränsas av ett undermålig och dramatiskt ofullgånget libretto (*Tirfng*) och sedan tystas för gott av förödande recensioner (Peterson-Berger).

Stenhammar tonsatte *Gildet* på norska. Valet var helt naturligt i den rådande unionen mellan Sverige och Norge. I sitt bibliotek skall

Stenhammar ha haft de två utgåvor av Ibsens drama som fanns publicerade: originalutgåvan från 1856 och den andra versionen från 1883. Ibsens inställning till sitt ungdomsdrama (stycket var hans första succé som dramatiker) var komplicerad. Framgången till trots anklagades Ibsen för att ha plagierat en pjäs av Henrik Hertz, *Svend Dyrings Huus*. Anklagelserna kom i första hand från kritiker, men när Georg Brandes diskuterade verket och framförde liknande synpunkter blev Ibsen tvungen att agera. Detta skulle innebära en revidering av dramat. Från 1866 hade Ibsen omarbetat de flesta av sina ungdomsdramer och dikter men hela tiden lämnat *Gildet* orörd, troligtvis på grund av den initiala kritiken om plagiat. Men 1879 hade den finländska litteraturhistorikern Valfrid Vasenius, i sin studie över Ibsens dramatiska diktning, höjt *Gildet* till skyarna och gått till angrepp mot anklagelserna om plagiat och hävdat styckets egenart. Detta, och Ibsens önskan om att distansera sig från Brandes, kan ha varit en bidragande orsak till att ta itu med omarbetningen. En tredje anledning kan ha varit ekonomisk: Ibsen försörjde sin son, och när denne vill bege sig till Paris hade Ibsen inte tillräckligt många verk inestående hos sin förläggare, så en revidering av *Gildet* skulle kunna lösa situationen.

Omarbetningen av *Gildet* gick mycket fort: under en vistelse i Rom under våren 1883 reviderades verket på fyra veckor. Den nya versionen kom att förses med ett långt förord där Ibsen dels rättfärdigar sig inför anklagelserna om plagiat, dels levererar sarkastiskt träffande kommentarer om kritikerskrået i stort och om *Gildets* belackare i synnerhet. Den nya versionen publicerades av Gyldendals förlag i maj 1883. Det kom att dröja tre år innan stycket blev uppfört, då på Dagmar-teatret i Köpenhamn 1886.

Jämför man klaverutdragets norska text med de två upplagorna av *Gildet* står det helt klart att Stenhammar använde den senare, omarbetade versionen från 1883 som textunderlag (Wallner hävdar att det är den första upplagan som används). En jämförelse mellan de två versionerna visar att ortografin i 1856 års version i huvudsak är dansk (t.ex. dubbla konsonanter, stor bokstav vid substantiv), medan versionen från 1883 saknar dessa karaktäristika och har ett mer modernt norskt skrivsätt. Vidare har Ibsen bytt ut ord och uttryck som "Høitidsfest" till "bryllupsfest" och "Retsaa, det maa jeg lide" till "Slig tale tykkes jeg vel om". I Stenhammars klaverutdrag är det alltid 1883 års version av texten som används.

Ibsens *Gildet på Solhaug* är ett drama fyllt av folkvisa och folksaga. Ett stort antal ballader och visor gör att stycket inte kan spelas utan musik. Till den första versionen av stycket från 1856 hade tre komponister levererat musik: Ferdinand Giovanni Schediwy (urpremiären i Bergen) och Paolo Sperati¹ (Christiania, nuvarande Oslo, samma år) och den dansktyske Joseph Glæser (Köpenhamn 1861). Ibsen hade inte mycket till övers för den musik som dessa kompositörer åstadkommit. Hans favorit var dansken Peter Lange-Müller och han lyckades få denne att komponera musik till ett framförande av skådespelet 1888².

Det centrala i *Gildet* som drama är förhållandet mellan de folkvisor och folksagor som dels berättas, dels alluderas på. Fredrik Paasche finner i sin studie från 1908 över *Gildet* och Ibsens nationalromantiska diktning att flera motiv och detaljer från visor och sagor korsar varandra. Bjørstjerne Bjørnson skriver i en anmälan av *Gildet* att ingenstans "var folkvisan omsatt i drama så fullkomligt att något sådant inte kunde göras en gång till". All denna analys av inspirationskällor och andra härledningarna var troligen utan intresse för Stenhammar: han gick intuitivt till väga och fångades av handlingen och folkvisestämningen.

Stenhammar valde att tonsätta Ibsens text direkt utan att först göra en versifierad operatext. Operan hör alltså hemma inom de s.k. Litteraturoper som skapades i början av 1900-talet, där andra exempel är Claude Debussys *Pélleas et Mélisande* (1901) och Alban Bergs *Wozzeck* (1926). När så Stenhammars klaverutdrag publicerades 1896 av Det Nordiske Forlag och Julius Hainauer i Breslau, var det, förutom den norska originaltexten, försett med en tysk översättning av Marie von Borch. Autografen till klaverutdraget finns inte att tillgå (troligen förlagsegendom) medan autografen av orkesterpartituret endast har tysk text i såväl vokalstämmor som scenanvisningar. Den första akten

är slutdaterad "Stockholm 18 sept. 1895", den andra saknar datering medan den tredje akten är signerad "Stockholm, oktober 1896". Klaverutdraget publicerades således i stor sett samtidigt som instrumenteringen avslutades. Stenhammar kan redan nu ha haft blickarna riktade mot den tyska scenen då Hennings försök att få operan uppsatt i Norden tidigare hade misslyckats.

Om de nordiska operahusen visade sig negativa var Hofoper i Berlin mer tillmötesgående. Runt 1895 antogs verket för framförande men blev liggande. Istället blev det Hoftheater i Stuttgart som uruppförde operan i mitten av april 1899 under titeln "Das Fest auf Solhaug". Det blev en god framgång; man rapporterar fullt hus och varmt bifall. Trots att även recensionerna var positiva fick verket ingen fortsatt spridning i Tyskland, kanske beroende på vissa tyska antipatier mot Ibsens diktning. 1900 hade Johan Svendsen, som då var kapellmästare vid Det Kongelige Teater i Köpenhamn, anbefallt verket till uppförande³, men utan framgång.

I slutet av oktober 1902 fick operan så sin svenska premiär med Stenhammar som dirigent och i svensk översättning av Sigrd Elmblad. Stenhammar var dock inte okänd på Kungliga Teatern: i december 1898 hade hans andra opera *Tirfing* haft premiär och han hade 1900 utnämnts till andre hovkapellmästare. De ledande rollerna kreerades av Matilda Jungstedt (Margit), Sven Nyblom (Gudmund), Paula Lindberg (Signe) och Carl August Söderman (Bengt). Regissör var Johannes Elmblad, som med *Gildet* avslutade sin verksamhet vid Kungliga Teatern. Efter att haft en internationell sångarkarriär anställdes han som regissör 1897 och han hade nu engagerats vid Metropolitan Opera i New York.

Peterson-Berger (P.-B.) recenserade i *Dagens Nyheter*, och han missade inte tillfället att klandra och samtidigt positionera sig gentemot sin yngre kollega. Efter att till en början ha berömt alla medverkande inklusive dirigenten Stenhammar, startar han så en diskussion kring begreppen musikdrama och opera. P.-B. mässtrar och föreläser. Han konstaterar att *Gildet* uppfyller vare sig musikdramats förutsättningar (läs: Wagner) eller operans, som han ser som förströelse: "Sköna sångerskor och sångare skola sjunga sköna melodier för eder, iklädda sköna dräkter och omgivna av sköna dekorationer! Men ingenting skall räcka länge, allt skall gå undan! Efter bönen en balett, efter nunnedoket trikåer, efter krogen ett gravvalv, efter mordet en herdestund. Och allt detta är fint, förstklassigt, med 'förfärd' musik och spirituella melodier...". P.-B. konstaterar att *Gildet* inte bär musikdramats signum och inte heller operans: "Det hela är en blandform, en bastard." Han harangerar instrumentationen och musikens välljud som ledigt flyter fram. Det finns strålande höjdpunkter i andra akten och även om "de många folkvisorna innehåller en nordisk melodik av stor lyrisk fågring" gör genom detta kompositionssätt "musiken, som helhet intryck av av något jämntjockt, gestaltlöst". P.-B. hänger också upp sig på att Stenhammar använt en taldialog, som inte har med sång att göra. Hade prosan använts som melodram hade intrycket blivit så mycket starkare. Han

¹ Det är samme Sperati som dirigerade den italienska operatrupp från Köpenhamn som spelade på Mindre teatern i Stockholm säsongen 1848–49. På våren 1849 återvände Sperati till Köpenhamn och ersattes i Stockholm av Jacopo Foroni som då bl.a. skrev operan *Cristina Regina di Svezia* och sedan inledde sin karriär som hovkapellmästare vid Kungliga Teatern. Sperati anställdes 1850 som kapellmästare vid Christiania Theater där han förblev till sin död 1884.

² Lange-Müllers musik skulle dock komma att stå i samverkan med andra kompositörers scenmusik till *Gildet*. Ibsen ville ha Lange-Müllers musik till ett framförande på Burgtheater i Wien. Där hade man dock redan lagt ut en beställning till Hugo Wolf som redan komponerat musiken. För att hålla sig väl med både Ibsen och Wolf (ingen av dem var lätt tas med) spelade man vartannat nummer Wolf, vartannat Lange-Müller. Bättre blev det inte 1897 på Hoftheater i München, där den unge Hans Pfitzner skrivit en del av musiken. Denne bad Lange-Müller dra tillbaka sin musik vilket också skedde dock utan att Lange-Müller fick något tack från Pfitzner. (Jfr Wallner.)

³ "Denne Musik er ikke højtfluyvende genial men den bærer til gjengjeld Preget af en gennemdannet Musikers solide Evner. Da tillige alt det Tekniske, – Solostemmer, Korets og Orkestrets Behandling – er i den bedste Orden, tillader jeg mig at anbefale Verket." Kjøbenhavn 28/5=1900. J.Svendsen.

finner det också märkligt att Stenhammar inte efter de vunna erfarenheterna av *Tirfing* (som P.-B. gjorde ner vid premiären!) reviderat sitt förslingsverk och dämpat de värsta Wagner- och Grieginfluenserna. Också slutomdömet är värt att citera:

”...hr Stenhammars 'Gillet på Solhaug' är ett troligen av textnöd framkallat intressant försök, vars resultat kanske betyder mindre för konsten än för vårt vetande om konsten, ett försök som visserligen alstrat en rikedom av sköna enskildheter, men som i ungdomlig oskuld sammanblandar icke blott Wagner, Heise, Gade, Grieg och svensk-norska folkvisor, utan, vad som är mer störande, även opera och musikdrama. Dess slutliga genomförande bör ha skänkt sin upphovsman så mycken erfarenhet, att man med alla skäl kan vänta sig att hans nästa arbete för scenen skall röja ett djupare förstående av denna skillnad.”

Det blev inget ”nästa arbete för scenen”. Istället blev det scenmusik till Strindbergs *Folkungasagan* 1920 och Shakespeares *Kung Lear* 1921 till föreställningar vid Lorensbergsteatern i Göteborg. Bevarat finns också ett omfattande skissmaterial från 1920-talet till sångkomedin *Tjugondag Knut* efter Shakespeares *Trettondagsafton*.

När det gällde operakomponerande hade den känslige Stenhammar tagit hårt vid sig av kritiken, och senare inviter om operabeställning av John Forsell avvisades. I ett brev avsänt från Marstrand i juli 1925 tackar Stenhammar för förslaget: ”du må tro jag ville gärna gå med på det. Men jag vågar inte.” Han gör det till en praktisk ekonomisk fråga: ”Jag får tänka på att skaffa mig litet inkomster ... Det blir väl klaveret jag får försöka slå mig på, innan gubben blir för gammal”. Han är nu 54 år! Stenhammar avslutar brevet: ”Jag inser ej annat än att jag är tvungen att avböja ditt och styrelsens vänliga förslag. Det känns bittert.---”. Så djupt satt de negativa omdömena av de tidigare verken och svensk operakonst gick miste om ytterligare ett musikdrama av en mästare.

Man kan i mångt och mycket se Stenhammars *Gildet på Solhaug* som ett av många nordiska försök att koppla ihop det Wagnerska musikdramat med den nationalromantiska traditionen. Hallén gjorde sina försök med *Harald Viking* och *Waldemarsskatten*, Peterson-Berger med *Arnljot* och *Ran*. Söderman hade i Leipzig tagit intryck av den unge Wagner (*Tannhäuser* och *Lohengrin*), något man kan skönja i soloballaderna med orkester. Ivar Hallström ställde däremot den svenska folkvisan i Den bergtagna mot fransk grand opéra.

Stenhammar gör ingetdera, liknar han någon är det Söderman. Även om Stenhammar senare blev en utpräglad tankemusiker, är han i *Gildet* en passionerad, intensiv, intuitiv musiker, som fångas av personrelationerna, det pulserande dramat och stämningarna. Med en förbluffande hantverksskicklighet har han fångat Ibsens folkloristiska drama och blottlagt dess väv av myt och verklighet.

© Anders Wiklund, Levande muskarv

Handlingen

(efter Svensk Musiktidning, 1902)

Första akten

Scenen föreställer en festsal hos Bengt Gauteson på Solhaug. Rummet, en ryggåsstuga, har dörrar på sidoväggarna och en större sådan i bakgrunden; då denna öppnas visar sig en av höga berg omgiven havsfjord. Till höger ett fönster med små blyinfattade rutor och vid detta ett bord. Vid motsatta väggen står ett annat bord framför en bänk, på vilken Bengt och Margit tagit plats. Närmast henne vid sidan av bordet sitter Knut Gässling och vid andra långsidan Erik till Häge. Knuts män håller sig i bakgrunden.

Stora bågare med öl går runt bordet. Erik reser sig och begär som Knuts böneman svar på sin fråga om denne kan få Margits syster Signe till hustru. Margit står upp och svarar att Signe själv får avgöra det, varför Knut far upp i vredesmod. Margit förklarar att hon hört Knut omtalas som en vild sälle, slagskämpe och drinkare, som inte passar till

äkta man, men Knut lovar bättring och har gjort ett löfte att få Signe till hustru; han bryter inte ett löfte han givit. Knut blir då kvarbjuden till det gille, som skall hållas på Solhaug av Bengt vilken denna dag för tre år sedan hade bröllop med Margit, och avlägsnar sig med sina följeslagare.

Gudmund Alfson kommer in. Fler år har gått sedan han och Margit råkats. De hade förr haft tycke för varandra, men Gudmund hade dragit bort och tagit tjänst hos kungen och Margit blev gift med den rike Bengt Gauteson. Vid återseendet vaknar hos Margit kärleken till Gudmund, helst som Bengt inte kunnat vinna hennes hjärta och Gudmund nu som fredlös man söker skydd på Solhaug. Han berättar för henne om sitt öde. Han hade följt kanslern Audun Huggleiksson då denne från Frankrike skulle föra hem kungens utvalda brud. Under vägen hade han blivit vittne till hur Audun och prinsessan i lön talat kärleksfullt med varandra. Han hade sett hennes ögon glöda och hört syndiga ord från hennes läppar, varefter hon försvunnit med kanslern och Gudmund hade funnit sig vara ensam på däck. Där de hade suttit fann han en liten flaska med en underbar saft, av vilken en enda droppe skulle kunna döda – den var ämnad åt kungen. Tre dagar därefter hade de anlänt till Norge, men Gudmund hade genast gjort sig beredd för att fly, då han visste att den illistige Audun skulle ange honom för kungen. På så sätt hade Gudmund blivit förklarad fredlös. På Solhaug känner han sig dock åter lycklig. Han frågar efter Signe som var en liten flicka när han gav sig av. Han får nu återse henne och finner henne skönare än förr. Hon påminner Gudmund att hans harpa fortfarande är i förvar på Solhaug och hon skyndar efter den. Gudmund sjunger sedan ett kväde på hennes begäran. Akten slutar med att Bengt åter kommer in med de inbjudna gästerna.

Andra akten

Till vänster ses den upplysta gillestugan, där det dansas och sjungs, i fonden syns fjorden och längst till höger en älv som genom ett vattenfall tömmer sig i havet. Det är en ljus sommarnatt.

Knut och Erik kommer ut ur huset. Erik framhåller vådan för Knut att trotsa kungens befallning att fånga Gudmund, men Knut säger sig nog veta vad han gör; därigenom skulle han nämligen ställa sig alltför illa med Bengt och hans fru samt Signe. De avlägsnar sig och Gudmund och Signe träder in. De finner att de älskar varandra och Gudmund skall uppsöka Margit för att säga det. Sedan de gått kommer Margit in. Hon har fått idén att ta livet av sin make med flaskan som Gudmund har hittat. Hon hoppas bara att Gudmund också älskar henne. Då Gudmund nu kommer in och lockas att ta fram flaskan som han vill krossa mot berget, lyckas Margit övertyga honom om att offra den åt näcken. Hon låtsas kasta den i älven men gömmer den i det hon säger till sig själv: ”Nu hjälpe Gud, nu må det brista eller bära!” Hon antyder sedan sina känslor för Gudmund genom att sjunga för honom.

Knut och Erik jämte gäster anländer. Gudmund frågar Knut om han kommer för att gripa honom, men denne ber honom vara lugn vad det beträffar. Knut och Gudmund anförtrot varandra att de båda tänker gifta sig och att föremålet för deras kärlek finns här på Solhaug. Margit och Signe har lyssnat på avstånd till samtalet. Signe har anförtrott Margit att en stor lycka väntar henne. Samtalet mellan Gudmund och Knut avslöjar att det är Signe de båda eftersträvar att få. Detta gör dem till fiender och Margit, som hört dem, blir förtvivlad, då hon förstår att det är Signe som Gudmund älskar. Knut avlägsnar sig under hotelser. Gillet fortsätter emellertid och gästerna uppträder i det fria. Gudmund och Margit uppmanas att sjunga och de sjunger sånger som anspelar på deras förhållande till varandra. Margit överväldigas till slut av sina upprörda känslor och hon faller avsvimmad ner.

Tredje akten

Samma rum som i den första akten.

Bengt, som berusat sig under gillet, följer de avtroppande gästerna ut och de avlägsnar sig under sång. Margit kommer in, dyster i sinnet vid tanken på att Gudmund ”i morgon drager ut i världen” och hon får sitta ensam kvar med sin avskydde make. Hon tar fram flaskan som hon först tänker kasta, men sedan gömmer på nytt. Då kommer Bengt

in, han vill ha mer öl och försöker dra ner henne i sitt knä. Hon sliter sig lös och går till bordet mitt emot och hämtar en bägare med öl i vilket hon håller giftet; sedan går hon.

Bengt skall just tömma bägaren då en tjänare rusar in och berättar att Knut Gässling och hans män drar upp mot gården. Han griper en yxa och springer ut. Signe och Gudmund kommer in och avtalar att fly. De vill tömma en bägare till avsked till hemmet. Gudmund känner igen bägaren som den som Margit en gång druckit honom till när han sist lämnade Solhaug. Han slår därför ut drycken genom fönstret. Margit kommer in, ser bägaren i Gudmunds hand och i tron att han druckit giftet ropar hon på hjälp. Gudmund, som inser sammanhanget, lugnar henne med att ingen har druckit ur bägaren. Huskarlar störtar in och berättar att Knut slagit ihjäl Bengt, men infångats med sina män. De förs in av folket och Knut försäkrar att han endast försvarat sig mot den rasande Bengt samt erbjuder Margit mansbot. Hon förklarar dock att hon endast fordrar att han avstår sina anspråk på Signe, vilket han går med på.

Gudmund och Signe skall just gå då man hör främmande anlända. Kungens sändebud träder in och Gudmund tror sig förlorad, men då inbjuder sändebudet honom istället till kungen, som benådat och rikligen belönar honom. Kanslern har, sedan kungen upptäckt hans ränker, straffats med döden. Margit träder nu emellan Gudmund och Signe, förenande dem, varefter de reser från Solhaug och lämnar Margit ensam kvar.

Referenser

Huss, Frans, J.: "Gillet på Solhaug", Svensk Musiktidning, nr 16, 1902.
Lindgren, Adolf: *Om Wagnerismen*, Stockholm: Z. Hæggströms förlags-exp., 1881.

Peterson-Berger, Wilhelm: P.-B. recensioner. *Glimtar och skuggor ur Stockholms musikvärld 1896–1923*, vol. 1, Stockholm: Åhlén & Åkerlund, 1923.

Wallner, Bo: *Wilhelm Stenhammar och hans tid*, vol. 1, Stockholm: Norstedt, 1991.

Ibsen, Henrik: *Henrik Ibsens skrifter*, vol. 2, Oslo: Aschehoug, 2006.

Kritisk kommentar

Källmaterial

Manuskript

A. Musik- och Teaterbiblioteket, Stockholm, Kungliga Teaterns arkiv, Operor G6. Komplet autograft orkesterpartitur. Manuskriptet föreligger i tre volymer: akt 1 (s 1-200), akt 2 (s 201-436), akt 3 (437-602). Manuskriptet använder förtryckt notpapper av märket B[reitkopf] & H[ärtel] Nr 14 C [24 system/sida] och Nr 20 C [28 system/sida]. Vardera volymen har texten "Das Fest auf Solhaug" i guldtryck på pärmens framsidan. Endast akt 1 och 3 är daterade: akt 1 "Sthlm 18 sept 1895 och akt 3 "Stockholm oktober 1896". Parituret har endast tysk text.

Tryckta källor

KU publicerat av Det Nordiske Forlag Musikforlaget Henning Hennings och Julius Hanauer, Breslau, 1896.

Titel:

DAS FEST AUF SOLHAUG//Gildet på Solhaug)/Musikdrama in drei Aufzügen/Dichtung von Henrik Ibsen/Musik/von/Willh. Stenhammar/Op.6/Klavierauszug mit Text/Deutsche Uebersetzung von Frau M. von Borch/Eigentum der Verleger für alle Länder/Kjøbenhavn/Det Nordiske Forlag/Musikforlaget: Henrik Hennings/Breslau/Julius Hainauer/Eigentum on das Vereinsarchiv/Copyright by Julius Hainauer, Breslau 1896/C S Röder's Lith. Etabl. Leipzig.

Klaverutdraget har norsk och tysk text.

Pjästext

Något originallibretto på norska finns inte då operan aldrig framfördes på originalspråket trots att Stenhammar tonsatte det på norska. Ett libretto till det första svenska framförandet 1902 (av Sigrid Elmlblad) publicerades. Stenhammars förlaga är Ibsens andra version av dramat från 1883. Ibsens text kan sägas vara tonsatt i komplett skick med några få mindre justeringar i form av strykningar av repliker och smärre omformuleringar.

København 1883. Musik- och Teaterbiblioteket, Stockholm.

Pjästexten har följande struktur:

Sid.1:

GILDET PÅ SOLHAUG. / SKUESPILI TRE AKTER/af/HENRIK IBSEN/ANDEN UDGAVE/MED EN FORTALE AF FORFATTAREN./KØBENHAVN/GYLDENDALSKE BOGHANDELS FORLAG (F. Hegel & Søn)./GRÆBES BOGTRYCKERI./1883

Sid.II-XIV

FORTALE/till den anden udgave.

Sid.XV: GILDET PÅ SOLHAUG

Sid XVI: PERSONERNE/Bengt Gautesøn, herre til Solhaug./Margit, hans hustru./Signe, hendes søster./Gudmund Alfson, deres frænde./ Knut Gæsling, kongens foged./Erik fra Hægge, hans ven./ En huskarl./ En anden huskarl./Kongens sendebud./ En gammel mand./En pige./ Gæster, herrer og fruer./Mænd i Knut Gæsling's følge./Karle og piger på Solhaug./(Handlingen foregår på Solhaug i det fjortende århundrede.)

Sid.1-93:

Pjästexten till *Gildet på Solhaug*

Kommentarer

Någon kritisk berättelse har inte upprättas då utgåvan av *Gildet på Solhaug* beställdes för en CD inspelning av operan. Dock är manuskriptet är en synnerligen noggrant utförd renskrift med ytterst få felaktigheter. De väsentligaste är noterade som fotnoter direkt i det ederade partituret.

Ett ingrepp i den musikaliska texten har gjorts av Stenhammar, oklart när. Efter t. 1156 i den första akten stryks 77 takter varefter musiken börjar på nytt vid t.1234. För att möjliggöra detta musikaliskt kompletterar Stenhammar med 12 takter skrivet på ett separat blad och inlagt efter manuskriptets s.144. Då sångtexterna i de överledande tolv takterna är skrivna på tyska, är det sannolikt att strykningen är gjord redan under den första produktionen i Stuttgart 1896. Det ederade partituret innehåller båda versionerna (se sid. 171 ff.)

© Anders Wiklund, Levande Musikarv

Wilhelm Stenhammar

Wilhelm Stenhammar (1871–1927) is among the great names in Swedish music history – now mostly remembered as a composer, but equally respected as a pianist and conductor during his short life. Part of this is due to the fact that Stenhammar was active during the formation of modern musical life, and the foremost names of this period have never lost their radiance. For Stenhammar's part, this is illustrated by the compositions that have consistently kept their places as repertoire pieces, on the first hand his first piano concerto (B flat minor), *Två sentimentala romanser* ('Two Sentimental Romances') for violin and orchestra, the piano piece *Sensommarnätter* ('Late Summer Nights'), solo songs such as 'Flickan kom från sin älsklings möte' ('The Girl Came from Meeting Her Lover') and the choral songs 'Sverige' ('Sweden') and 'I seralliets have' ('In the Seraglio Garden').

He acquired a musical education that was both sound and extensive: piano studies at Richard Andersson's School of Music, organ for Wilhelm Heintze and August Lagergren, counterpoint for Joseph Dente, composition for Emil Sjögren and Andreas Hallén. Like so many other Swedish music students at the time, and earlier, he also travelled abroad, to Berlin, to study piano.

Stenhammar started performing as a pianist during his studies, and also began composing. As a pianist, he began collaborating with the violinist Tor Aulin and his string quartet, which would come to develop chamber music in Sweden. Their tours around the country are legendary.

He was a conductor for the Stockholm Philharmonic Society choir from 1897 to 1900. In 1902, he was among the founders of what is now known as the Royal Stockholm Philharmonic Orchestra in Stockholm. He also conducted at the Royal Opera and was artistic director of what was then the Gothenburg Orchestra Association from 1907 to 1922.

In tandem with his career as a pianist and conductor, Stenhammar was a composer. However, the former activities would periodically eclipse his other work, but as a fully-fledged musician and conductor, he was not forced to compose on commission, as many of his colleagues were. On November 29, 1900 Wilhelm Stenhammar was elected to the Royal Academy of Music as member No. 501.

© Gunnar Ternhag, Levande musikarv
Transl. Martin Thomson

Gildet på Solhaug

By chance I became engaged to a little pupil in R[ichard] A[ndersson]'s music school in the autumn of 1891. She was called Signe. The result: "Gildet på Solhaug". Thus encapsulates Stenhammar the genesis of his opera *Gildet på Solhaug* in an autobiographical sketch from the early 1920s.

He was twenty-one when he started work on the project, but with what experience of large-scale music drama? His juvenile works comprise songs and short choral pieces; the song 'I skogen', for instance, he wrote when he was sixteen. However, it is with the substantial *Florez och Blanzeflor* (Oscar Levertin) and *Snöfrid* (Viktor Rydberg), two ballad-like works for soloists, choir and orchestra bearing a distinct Wagnerian imprint, that Stenhammar takes his definitive step into the intellectual realms of music drama. From having been influenced by the Scandinavian composers August Söderman, Edvard Grieg, Halfdan Kjerulf and perhaps Johan Svendsen, he was introduced to Beethoven, Schumann, Bach and Brahms by his piano teacher Richard Andersson. This opened the door to late-romantic music, and there can be no denying the impression made by Fredrika Stenhammar (his aunt by marriage) as the first important Wagnerian singer in Sweden, with roles such as Elisabeth in *Tannhäuser* and Elsa in *Lohengrin*. Stenhammar acquired the piano vocal scores of these operas, which he then studied and played. We know that people would gather in Levertin's salon to

hear Stenhammar perform instrumental and vocal extracts from Parsifal and other Wagner works, including probably *Tristan and Isolde*.

Wagner was also the subject of fierce debate in Sweden, conducted with as much heat as light by music aficionados, including Wagner pioneers like Andreas Hallén and Söderman, who had heard *Tannhäuser* and been inspired by Wagner's treatment of harmony and form during his years in Leipzig. In 1881 and on the recommendation of Liszt, Hallén (who, incidentally, was Stenhammar's teacher) had his music drama *Harald Viking* staged in Leipzig. The work garnered much interest as one of the best examples of an independent work of art in the Wagnerian style. The opera was performed in Stockholm in 1884, the first ever in which the ideas of music drama, Gesamtkunstwerk and leitmotif-use inform both libretto and score. Yet Hallén had not been completely faithful to Wagner. In his critical analysis of *Harald Viking*, Martin Tegen called it 'an interesting and successful attempt to graft a national folk-tone onto the Wagnerian-Lisztian style'.

The previous year, Adolf Lindgren, the leading musicologist and critic of the late-1800s, published his tract *Om Wagnerismen*, having already written a paper on the subject back in 1874. Under the heavy influence of Eduard Hanslick, he made the case that '[such] music banishes itself from the family of the arts' through its use of leitmotif. While Lindgren could hardly be counted amongst the ranks of anti-Wagnerians and despite his being far too captivated by the music, his criticisms offset the Wagner cult that was developing, nourished not least by the writings and articles of Wilhelm Peterson-Berger.

Stenhammar's first recourse, then, was to the sources, to Wagner's music, the font of inspiration. He studied the piano reductions and scores, which gave him intimate familiarity with what for him were exemplary works. Where Peterson-Berger studied the writings, Stenhammar knew the music, and through it could plug straight into the heart of music drama without needing any deeper textual understanding.

On completing *Snöfrid* in 1891, Stenhammar turned his pen to *Gildet* in the spring of 1892, finishing the work in the summer of 1893. Danish music publisher Henrik Hennings and his Det Nordiske Forlag enthusiastically snapped it up and tried to woo opera houses in Copenhagen, Berlin and Stockholm, all of which cold-shouldered his advances. *Gildet* was the predominant subject in all correspondence between Hennings and Stenhammar in the early years of the 1890s. A passage from a letter dated June 1895 is essential to the work's genesis (quoted from Bo Wallner's biography of Stenhammar):

Three months from today, Signe and I shall be wed, – assuming everything goes as we hope! And as a bridal gift I wish to present her with 'Gildet'. It is the best I have to give her. So, Henrik, let us print on the first page:

'To Signe'

But when Hennings published the piano reduction in 1896, there was no such dedication. In the intervening months, his own personal drama had unfolded from the setting of the wedding date to the autumn of 1895, to a broken engagement at some point in the first half of 1896 and, according to his biographical sketch, to a new woman in his life: 'Gothenburg, February 1896. Helga Marcia...' – the future Helga Stenhammar.

In the ensuing years, Stenhammar began to distance himself from his opera, mentioning in a letter to Hennings from September 1898 that it is 'only for my more intimate circle of friends'. The link between life and work rendered it too delicate a matter to touch upon.

It is certainly, however, an enraptured Stenhammar who composes *Gildet på Solhaug*: seldom is his orchestra so sonorous, dazzling and ecstatic! Some cherries have been picked from his reading of Richard Strauss' scores, but in Stenhammar they are a little less succulent, subdued even, albeit with a liberating passion in the vocal passages between the opera's Signe and her Gudmund. And what a master the young Stenhammar proves himself to be at capturing the dark voices and evil undertones in original constellations of sound in his orchestra! Here is a born music

dramatist, who would one day be stifled by an inferior and dramatically immature libretto (*Tirfing*) and then silenced once and for all by the devastating pen of a pundit (Peterson-Berger).

Stenhammar composed *Gildet* in Norwegian, a choice that was completely natural in the prevailing union between Sweden and Norway. In his library, Stenhammar is said to have kept the two editions of Ibsen's drama that had been published: the original from 1856 and the 1883 revision. Ibsen's attitude to his juvenile drama (it had been his first success as a playwright) was a complicated one. Its success notwithstanding, Ibsen was accused of having plagiarised a play by Henrik Hertz called *Svend Dyrings Huus*. Most of the pointed fingers belonged to critics, but when his respected compatriot Georg Brandes argued likewise, Ibsen's hand was forced. The drama had to be revised. From 1866, Ibsen had rewritten most of his youthful plays and poems but had always left *Gildet* untouched, probably owing to the initial allegation of plagiarism. However, in 1879, Finnish literary historian Valfrid Vaseenius praised *Gildet* to the skies in his study of Ibsen's dramatic writing, and attacked the play's detractors with declarations of its uniqueness. This and Ibsen's wish to distance himself from Brandes could have been what finally impelled him to make the revision – although it is likely that money might have played a part too: Ibsen was supporting his son, whose plans to travel to Paris found the playwright with too few outstanding works from his publisher, a situation that could be resolved with a revision of *Gildet*.

The revision of *Gildet* proceeded swiftly: during a visit to Rome in the spring of 1883, he finished it in four weeks. A long foreword was appended to the new version, in which Ibsen tries to exonerate himself of the accusations of plagiarism and delivers sarcastic barbs to critics in general and to *Gildet's* slanderers in particular. The revised version was published by Gyldendal's in May 1883, but it would be another three years before the work was performed, an honour that fell to Copenhagen's Dagmar Theatre.

If one compares the Norwegian text of the piano vocal score with the two editions of *Gildet*, it becomes obvious that Stenhammar drew from the later revised version from 1883 (although Wallner maintains that it was the first edition that he used). One also finds that the orthography of the 1856 version is chiefly Danish (e.g. double consonants, capitalised nouns), while that from 1883 lacks these characteristics and has a more modern Norwegian style. Ibsen has also replaced certain words and phrases, changing 'Høitidsfest' to 'bryllupsfest', for example, and 'Retsaa, det maa jeg lide' to 'Slig tale tykkes jeg vel om'. Stenhammar's piano vocal score uses exclusively the 1883 version of the text.

Ibsen's *Gildet på Solhaug* is a drama full of folk tales as well as folk songs and ballads, so many, in fact, that they preclude a non-musical performance of the play. Three composers had written music for the 1856 version: Ferdinand Giovanni Schediwy (for the premiere in Bergen) and Paolo Sperati¹ (Christiania, now Oslo, that same year) and the Danish-German Joseph Glæser (Copenhagen 1861). Ibsen, however, had little time for the music they had written, and managed to persuade his favourite, Dane Peter Lange-Müller, to compose the music for a performance of the drama in 1888².

The dramatic heart of *Gildet* is the relationship between the folk songs and the folk tales that are either told or alluded to. In his 1908 study of *Gildet* and Ibsen's national romantic writings, Fredrik Paasche finds that several motifs and details from the songs and tales intersect. Bjørstjerne Bjørnson writes in a review of *Gildet* that nowhere 'was folk song so perfectly commuted into drama that the deed could not be repeated'. However, all this analysis of inspirational sources and other derivations was probably of little interest to Stenhammar, who worked intuitively, captivated by the plot and the folk song mood.

Stenhammar chose to set Ibsen's text direct to music without first making a versified opera libretto. The opera is thus classified as a Litteraturoper, joining Claude Debussy's *Pelleas et Mélisande* (1901), Alban Berg's *Wozzeck* (1926) and other such early 20th century operas. When Stenhammar's piano vocal score was published in 1896 by Det Nordiske Forlag and Julius Hainauer in Breslau, it included, along with the

original Norwegian text, a German translation by Marie von Borch. The autograph of the piano vocal score is unavailable (probably the property of the publishing house), while that of the orchestral score uses only German for both the vocal parts and the stage directions. The first act is dated 'Stockholm 18 Sept. 1895', the second lacks dating, while the third is signed 'Stockholm, October 1896'. In other words, the piano vocal score was published effectively at the same time as the orchestration was finished.

Stenhammar might already have had his sights on the German stage given Henning's failed attempts to have the opera staged in the Nordic countries. If the Nordic opera houses disdained to show an interest, the Berlin Hofoper was more accommodating. The work was accepted for performance in 1895, but was shelved; so instead, the opera was transferred to the Stuttgart Hoftheater, where it was premiered in mid-April 1899 under the title 'Das Fest auf Solhaug' to reportedly a full house and a warm reception. However, despite the critical acclaim, the work was performed nowhere else in Germany, perhaps owing to a certain Teutonic antipathy towards Ibsen's writing. In 1900, Johan Svendsen, the then chief conductor of Det Kongelige Teater in Copenhagen (The Royal Danish Theatre), recommended the work for performance³, but to no avail.

At the end of October 1902, the opera was given its Swedish premiere with Stenhammar at the podium and a Swedish translation by Sigrid Elmblad. Stenhammar was not unknown at the Royal Opera: his second opera *Tirfing* had premiered there in December 1898, and in 1900 he had been appointed second chief conductor of the Royal Court Orchestra. The leading roles were interpreted by Matilda Jungstedt (Margit), Sven Nyblom (Gudmund), Paula Lindberg (Signe) and Carl August Söderman (Bengt). The director was Johannes Elmblad. After *Gildet*, Elmblad left the Royal Opera, where he had been taken on as director in 1897 following an international singing career, for the Metropolitan Opera in New York.

Peterson-Berger (P.-B.) was the reviewer for *Dagens Nyheter*, and did not miss the opportunity to lay into and position himself against his younger colleague. After initially praising the production team, including the conductor Stenhammar himself, he embarks on a discussion of the concepts of music drama and opera. P.-B. lambasts and lectures. He pronounces that *Gildet* fulfils the conditions neither of music drama (read Wagner) nor opera, which he dismisses as mere diversion: 'Pretty singers shall sing pretty tunes for you, dressed in pretty costumes and surrounded by pretty decorations! But nothing is to last for long, for it is all chop and change! After the prayer a ballet, after the nun's veil stockings, after the inn a crypt, after the murder a pastoral scene. And all this is fine, first-rate, with "noble" music and whimsical tunes...'. To P.-B., *Gildet* bears no characteristics of music drama, or of opera: 'The whole thing is a chimera, a bastard.' While he applauds the orchestration and the music's harmonies, which flow forth freely, and acknow-

¹ This is the same Sperati who conducted the Italian opera troupe from Copenhagen that played at the Mindre teatern in Stockholm during the 1848–49 season. In the spring of 1849, Sperati returned to Copenhagen and was replaced in Stockholm by Jacopo Foroni, who composed the opera *Cristina Regina di Svezia* (amongst other works) and then embarked on his career as Chief Conductor of the Royal Court Orchestra. Sperati was employed in 1850 as the chief conductor of the Christiania Theatre, where he remained until his death in 1884.

² As it was, Lange-Müller's music for *Gildet* ended up having to engage with stage music written by other composers. Ibsen also wanted his music for a performance at the Burgtheater in Vienna, which had, however, already received the music it had commissioned from Hugo Wolf. To appease both Ibsen and Wolf (neither of whom were easy to deal with) the theatre performed music by both Wolf and Lange-Müller, alternating between the two. Things were no better in 1897 at Munich's Hoftheater, where the young Hans Pfitzner had composed some of the music. Pfitzner demanded Lange-Müller withdraw his music, which he did with no word of thanks from Pfitzner. (cf. Wallner.)

³ 'Denne Musik er ikke højtflyvende genial men den bærer til gjengjeld Preget af en gennemdannet Musikers solide Evner. Da tillige alt det Tekniske, – Solostemmer, Korets og Orkestrets Behandling – er i den bedste Orden, tillader jeg mig at anbefale Verket.' Kjöbenhavn 28/5=1900. J.Svendsen.

ledges the brilliant highlights in the second act, and although ‘the many folk songs contain a Nordic melodic style of great lyrical beauty’, the music, by virtue of this very compositional technique, ‘creates an overall impression of something homogenous and without shape’. P.-B. also gets hung up on Stenhammar’s use of spoken dialogue, which has no place with song and which would have made a stronger impression had the prose been used as a melodrama. He also finds it odd that after the lessons learned from *Tirfing* (which P.-B. knocked at the premiere!) Stenhammar had not revised his maiden work and toned down the worst of the Wagnerian and Griegian influences. His final verdict is also worth quoting:

‘...Mr Stenhammar’s “Gillet på Solhaug” is an interesting effort, presumably the product of textual necessity, the result of which perhaps means less to art than to our knowledge of art, an effort that admittedly has generated a wealth of lovely details but which in youthful innocence is a concoction not merely of Wagner, Heise, Gade, Grieg and Swedish-Norwegian folk songs but also, and this is even more disturbing, of opera and music drama. Its definitive performance should have bestowed upon its creator so much experience that one might be justified in expecting his next work for the stage to exhibit a deeper understanding of this difference.’

But there would be no ‘next work for the stage’. Instead, it was incidental music for Strindberg’s *Folkungasagan* in 1920 and Shakespeare’s *King Lear* in 1921 for Gothenburg’s Lorensberg Theatre. There are also some extant sketches from the 1920s for the comic musical *Tjugondag Knut* after Shakespeare’s *Twelfth Night*.

When it came to composing operas, the thin-skinned Stenhammar had taken the criticism to heart, and turned down the subsequent solicitations of John Forsell to write another. In a letter sent from Marstrand in July 1925, Stenhammar thanks him for the proposition: ‘Believe you me, I would dearly like to comply. But I dare not.’ He turns it into a matter of practical economics: ‘I must concentrate on earning a little income... I daresay I shall have to turn to the piano before this aged codger grows too old’. He was 54 at the time! Stenhammar closes the letter: ‘I comprehend that I have no other choice than to decline the kind proposal you and the board have made. It pains me.’ So deep were lodged the darts fired by the critics of his earlier works, that Swedish opera was deprived of any further music drama by a master of the art.

In many respects, Stenhammar’s *Gildet på Solhaug* can be seen as one of many Nordic attempts to marry the Wagnerian music drama to the national romantic tradition. Hallén tried with his *Harald Viking* and *Waldemarsskatten*, Peterson-Berger with his *Arnljot* and *Ran*. In Leipzig, Söderman had been impressed by the young Wagner (*Tannhäuser* and *Lohengrin*), an influence that can be discerned in his solo ballads with orchestra. Ivar Hallström, for his part, opted with his *Den bergtagna* to juxtapose Swedish folk song with French *grand opéra*.

Stenhammar does neither; if he resembles anyone, it is Söderman. Even though Stenhammar went on to become a decidedly cerebral musician, in *Gildet* he is a passionate, intense, intuitive composer, captivated by the interpersonal relations, the hot-blooded drama and the intense moods, who has pinned down Ibsen’s folkloric drama and exposed its inner web of myth and reality with astounding craftsmanship.

© Anders Wiklund, Levande musikarv
Trans. Neil Betteridge

Synopsis

(from Svensk Musiktidning, 1902)

Act one

The curtain rises on a hall belonging to Bengt Gauteson at Solhaug. The room is timbered and open to the roof, with doors along its sides and a large portal in the background which reveals, when opened, a vista of a mountainous fjord. On the right is a leaded window above a table. Against the opposite wall is another table, at which Bengt and his wife

Margit are sitting on a bench in the company of Knut Gässling on one side and Erik of Hægge on the other. Knut’s men are lingering in the background.

Large cups of beer are passed round the table. Erik, as Knut’s spokesperson, stands up and demands a response to their appeal to allow Knut to take Margit’s sister Signe as his wife. Margit stands up and tells him that that is for Signe herself to decide, upon which Knut flies into a rage. Margit explains that she has heard Knut talked about as an untamed brute, a brawler and a drinker, qualities that do not suit married men. Knut promises he will mend his ways and has vowed to wed Signe – and he is a man who keeps his word. Knut is invited by Bengt to the feast to be held at Solhaug in celebration of his and Margit’s third wedding anniversary, and he departs with his men.

Gudmund Alfson enters. It has been several years since he and Margit last met. They were once in love, but Gudmund was sent abroad on the service of the King, and Margit was married to the wealthy Bengt Gauteson. On seeing him again, Margit’s love for him is rekindled, especially as Bengt has never been able to win her heart. Gudmund is now an outlaw seeking shelter at Solhaug, and he tells her of his fate: he accompanied Chancellor Audun Huggleiksson as he escorted the King’s chosen bride home from France, but on the return journey had witnessed Audun and the princess hold amorous trysts, had seen her eyes burn passionately and heard sinful words from her lips. She and the Chancellor then stole away, leaving Gudmund alone. Where they had been sitting, he found a small vial containing a mysterious tincture, of which a single drop would prove fatal to whomever drank it. It was meant for the King. Three days later, they arrived in Norway, whereupon Gudmund immediately made ready to flee as he knew the wily Audun would denounce him to the King. Thus was Gudmund declared an outlaw. At Solhaug, however, he feels happy again, and asks after Signe, who was a little girl when he first departed. When he sees her again he finds her more beautiful than ever. She reminds Gudmund that his harp is still kept at Solhaug and she rushes away to fetch it. When she returns, Gudmund sings a lay at her request, and the act ends as Bengt returns with his guests.

Act two.

To the left we see the illuminated hall where people are dancing and singing. In the background is the fjord and far to the right is a river, which cascades down a waterfall before entering the sea. It is a light summer night.

Knut and Erik exit the house. Erik tells Knut of the dangers of defying the King’s order to arrest Gudmund, but Knut reassures him that he knows what he is doing, for it would cause too much ill-will with Bengt and Margit, and with Signe. They depart and Gudmund and Signe enter. They discover that they love each other, and Gudmund resolves to call on Margit to tell her. They leave, and Margit appears. She has decided to take her husband’s life with the poison that Gudmund found; all she hopes is that her love for Gudmund is reciprocated. Gudmund returns, and she urges him to produce the bottle, which he intends to smash against the rocks; but Margit persuades him that it should be offered to the water sprite, Näcken. She pretends to throw the vial into the river, but hides it while saying to herself: ‘God help me, it is now or never!’ She then intimates her feelings for Gudmund by singing to him.

Knut and Erik arrive with the guests. Gudmund asks Knut if he has come to arrest him, but Knut reassures him that he has not. Knut and Gudmund confide in each other that they both intend to wed, and that the object of their love is here at Solhaug. Signe has also confided in Margit that a great joy awaits her, but as they eavesdrop on Gudmund and Knut, they learn that it is Signe whom they both desire. This causes enmity between the two men, while Margit is heartbroken to hear that it is Signe whom Gudmund loves. Knut departs under threat. Meanwhile, the festivities continue as the guests spill out into the open. Gudmund and Margit are urged to perform, and they sing songs alluding to their relationship. Overwhelmed by emotion, Margit collapses in a swoon.

Act three.

The scene returns to that of the first act.

Bengt, now drunk, accompanies the guests as they troop out, singing. Margit enters, gloomily brooding over the thought that Gudmund 'tomorrow heads off into the world', leaving her alone with her despised husband. She produces the vial, which she makes as if to throw away, but then hides again. Bengt enters wanting more beer and tries to pull her onto his lap. She tears herself free and walks over to the table opposite to fetch a goblet of beer, into which she pours the poison. She then leaves.

Bengt is just about to down the goblet when a servant bursts in with the news that Knut Gässling and his men are approaching. Bengt reaches for his axe and hurries out. Signe and Gudmund enter and make a pact to flee. They decide to drink their farewell to their home, but recognising the goblet as the one that Margit drank to him from when he last left Solhaug, he empties it out of the window. Margit re-enters, sees the goblet in Gudmund's hand and believing him to have drunk the poison calls for help. Gudmund, who realises the cause of her distress, reassures her it has touched no one's lips. Housecarls rush in to announce that Knut has killed Bengt, and that he and his men have been captured. Knut is jostled with his men into the hall by the crowd, swearing that he acted out of self-defence against the raging Bengt. He offers Margit weregild by way of restitution, but all she wants is for him to renounce his claim on Signe. To this he consents.

Gudmund and Signe are about to leave when a stranger is heard arriving. It is the King's envoy and on seeing him Gudmund thinks that all is lost. Instead, however, the envoy invites him to an audience with the King, who has pardoned him and wishes to reward him with riches. The Chancellor, his machinations exposed, has been sentenced to death. Margit now steps in between Gudmund and Signe, uniting them, and they depart Solhaug, leaving Margit alone in her solitude.

References

Huss, Frans, J.: 'Gillet på Solhaug', *Svensk Musiktidning*, no. 16, 1902.

Lindgren, Adolf: *Om Wagnerismen*, Stockholm: Z. Hæggströms förlags-exp., 1881.

Peterson-Berger, Wilhelm: *P.-B. recensioner. Glimtar och skuggor ur Stockholms musikvärld 1896–1923*, vol. 1, Stockholm: Åhlén & Åkerlund, 1923.

Wallner, Bo: *Wilhelm Stenhammar och hans tid*, vol. 1, Stockholm: Norstedt, 1991.

Ibsen, Henrik: *Henrik Ibsens skrifter*, vol. 2, Oslo: Aschehoug, 2006.